

РĂТĂCIREА PENTICOSTАЛĂ

Иंदретар де Мăртурисире Ортодохă

RĂTĂCIREA PENTICOSTALĂ

Ierom. Visarion Moldoveanu

~ *Îndreptar de Mărturisire Ortodoxă* ~

www.mirem.ro

Ediție îngrijită de
*Asociația pentru păstrarea și promovarea
valorilor culturale și naționale
ale poporului român*

Consultant
Prof. Fabian Seiche, teolog

Difuzare
astradrom@yahoo.com

0743.856964

0740.208242

0748.657267

ISBN 978-973-1902-13-5

© Ed. Vicovia

2008

Mulțumim

Prea Cucernicului Părinte Theodoros Zisis, distins profesor al Facultății de Teologie Ortodoxă din Tesalonic, pentru bunăvoința de a ne acorda dreptul și binecuvântarea publicării acestei lucrări apologetice, spre slava Bisericii Ortodoxe de pretutindeni

INTRODUCERE ÎN SECTOLOGIE. MOȘTENIREA LUI LUTHER¹

Duhul grăiește lămurit că, în vremurile din urmă, unii se vor depărta de credință luând aminte la duhurile cele înșelătoare și la învățăturile demonilor, prin fățărnicia unor mincinoși care sânt înfierăți în cugetul lor. ¹Timotei 4.1,² Între voi vor fi învățători mincinoși, care vor strecura eresuri pierzătoare și, tăgăduind chiar pe Stăpânul care i-a răscumpărat, își vor aduce lor o grabnică pieire. Mulți se vor lua după învățăturile lor rătăcite și, din pricina lor, calea adevărului va fi hulită. Din pofta de avere și cu cuvinte amăgitoare vă vor

¹ Pentru aprofundare vezi „Ereziile Apusului II – Despre Protestantism și ispitele raționalismului creștin”, ierom. Visarion Moldoveanu și Bogdan Mateciuc, Ed. Vicovia, 2007.

momii. Dar osânda lor, de mult pregătită, nu zăbovește și pierzarea lor nu dormitează. ^{II Petru 2.1-3} Ei vor face semne mari și chiar minuni, ca să amăgească, de ar fi cu puțință, și pe cei aleși. ^{Matei 24.24} Feriți-vă de proorocii mincinoși, care vin la voi în haine de oi iar pe dinăuntru sânt lupi răpitori. ^{Matei 8.15}

Protestantismul apare în anul 1517, când fostul călugăr germanul Martin Luther, nemulțumit de decăderea la care ajunsese Catolicismul, începe să propovăduiască mântuirea numai prin credință. În teribilismul lui, rupe din Scriptură scrierea Sfântului Apostol Iacov² și, numind-o „epistolă de paie”, o aruncă în râul Elba.

Prin propovăduirea liberalismului religios își găsește repede adepti, atât în tagma nobilimii germane care dorea să iasă de sub tutela papei, cât și în rândul țăranimii care vedea în aceasta o cale de emancipare. Cei care aderă la învățăturile lui Luther primesc numele de „luterani”.

Sămânța aruncată de Luther a rodit și dincolo de granițele Germaniei, unde împrejurări similare au ajutat-o să se dezvolte. După Wittenberg, orașele Zürich și Geneva au devenit, într-o măsură și mai mare, centre de răspândire ale

² Unde în capitolul 2.17-26 Apostolul nimicește pur și simplu mincinoasa dogmă *Sola Fide* care stă la baza Protestantismului: «Așa și cu credința: dacă nu are fapte, e moartă în ea însăși. Dar va zice cineva: Tu ai credință, iar eu am fapte; **arată-mi credința ta fără fapte și eu îți voi arăta, din faptele mele, credința mea.** Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci; **dar și demonii cred și se cutremură.** Vrei însă să înțelegi, omule nesocotit, că credința fără de fapte moartă este? Avraam, părintele nostru, au nu din fapte s-a îndreptat, când a pus pe Isaac, fiul său, pe jertfelnic? **Vezi că, credința lucra împreună cu faptele lui și din fapte credința s-a desăvârșit?** Și s-a împlinit Scriptura care zice: „Și a crezut Avraam lui Dumnezeu și i s-a socotit lui ca dreptate” și „a fost numit prieten al lui Dumnezeu”. Vedeți dar că din fapte este îndreptat omul, iar nu numai din credință. La fel și Rahav, desfrânata, au nu din fapte s-a îndreptat când a primit pe cei trimiși și i-a scos afară, pe altă cale? **Căci precum trupul fără suflet mort este, astfel și credința fără de fapte, moartă este.»**

noii mișcări religioase. Numai că atât gruparea din Zürich, legată de numele lui Huldrich Zwingli (1484-1531), cât și cea din Geneva, cunoscută prin opera lui Jean Calvin (1509-1564), au găsit mereu altceva de schimbat nu numai în romano-catolicism, dar și în luteranism.

Ajunși până în zilele noastre dezbinați în sute de tabere adverse, fiecare dintre reformatorii „creștini” și-au găsit mereu adepți care să-i urmeze în întemeierea unei tot mai noi „biserici” care să le poarte numele, chiar dacă învățăturile din ce în ce mai inedite contestau temeiurile Creștinismului sau ale „înaintașilor” reformiști.

Pe bună dreptate, putem spune că, așa cum prin desprinderea de Ortodoxie, Catolicismul a devenit o religie personală a papilor, așa și Protestantismul, prin negarea Catolicismului, a devenit o religie personală a laicilor. Însă Reforma a fost o lovitură mai gravă dată unității creștine, rânduiei bisericești, succesiunii apostolice și slujirii sacramentale decât lovitura dată de Marea Schismă la anul 1054.

Un spirit de răzvrătire împotriva infailibilei și imperialistei autorități catolice avea să fie curând o normă deplin acceptată de noile denominații Protestante. Chiar de la început a fost evident că, urmând modelul lui Luther, urmașii acestuia erau mult mai revoluționari decât primii reformatori. Așa că n-au stat prea mult pe gânduri până să dea la o parte, împreună cu autoritatea papală, și stâlpii de temelie ai învățaturii de credință apostolică, pentru a zămisli până la urmă ceea ce avea să devină *o nouă religie creștină*.

Încă de la început, Reformatorii s-au purtat la fel de autoritar ca și Papii pe care i-au criticat. Luther, Calvin și ceilalți nu credeau în liberul arbitru, Dumnezeu, în viziunea lor, predestinând totul. S-au erijat în instrumente ale voinței lui Dumnezeu și, prin urmare, nu tolerau nici un fel de

opozitie. Credeau că destinul lor era unul „ales”, numindu-se fățarnic „*instrumente ale Domnului*”.

Ieșind violent de sub autoritatea Catolicismului, Protestantismul a fost împărțit, la început, în Luterani și Reformați, ultimii sub o mulțime de denominații, chiar mai fataliste decât primii. Au început să apară noile secte, fiecare cu propria sa „teologie”, fiecare la fel de intolerantă cu celelalte precum erau față de pseudocreștinismul papist. Anabapțiștii, Menoniții, Boemienii, Congregaționaliștii și Prezbiterienii au început să se încaiere între ei, adesea sărbătorindu-și renașterea spirituală „creștină” prin masacrarea rivalilor acuzați de „erezii”.

Zelul revoluționar nestăvilat al lui Martin Luther s-a manifestat îndeosebi în a-i trimite pe confrății săi creștini la moarte, de exemplu prin înăbușirea în sânge a răscoalelor țărănești sau emiterea de sentințe de condamnare pentru rebelii Anabapțiști. El avea să declanșeze persecuții infinite mai severe față de credincioșii protestanți decât cele îndreptate de corupta ierarhie a Catolicismului împotriva Reformei inițiale.

Luther s-a folosit de privilegiul care i s-a oferit în calitate de autoproclamat traducător al Bibliei în Germania, pentru a adăuga și a renunța la câteva cuvinte din Biblie, în scopul promovării programului său revoluționar ideologico-teologic.

De exemplu, a îndrăznit să „redefinească” unele din citatele sale favorite cum ar fi capitolul al treilea din *Romani*, și să cenzureze altele. A adăugat cuvântul „numai” unor pasaje-cheie din Biblie, schimbându-le astfel sensul: „*ești mântuit prin credință*” avea să devină „*ești mântuit numai prin credință*”. Aceste măsluiri Luther le-a prezentat drept „dovezi” în susținerea și promovarea noii sale teologii. Aceasta a fost doar începutul unei practici vicioase de

schimbare a Sfințelor Scripturi³, urmată cu fervoare mai apoi de toți liderii sectari, care, **pornind de la o doctrină ajung să nuanțeze și apoi să schimbe radical întregul text biblic.**

În 1529, dr. Link, eminentul lingvist german al timpului, i-a scris lui Luther întrebându-l de adăugirile făcute abuziv în traducerea germană a Bibliei. Răspunsul uimitor de bine ticluit al lui Luther exprimă până astăzi esența *subiectivității individualiste* a duhului protestant: „*Este așa pentru că Martin Luther spune că e așa!*” Și Zwingli, înainte de moartea sa, a mers până într-acolo încât a negat prezența lui Hristos din Împărățanie, numind-o „*o simplă figură de stil*”.

X

Dacă în timpurile noastre există mai multe biserici și ideologii creștine, nu înseamnă că sânt și adevărate, numai pentru simplul fapt că există sau pentru că un număr mai mare sau mai mic de persoane se încred în așa ceva. Sau dacă o „biserică”, pentru a-și susține o anumită părere „creștină”, încearcă să „ajusteze”, să rescrie adevărul istoric ori Scriptura, ca acestea să pară că-i justifică ideologia, e limpede că atunci își dă în vileag toată înșelăciunea.

Iarăși, dacă vreo „biserică” are o anumită particularitate religioasă (de exemplu ține sâmbăta, urăște crucea sau cunună homosexuali) nu este automat și credibilă dacă a găsit în biblie un citat care i se pare (sau ni se pare) că-

³ Lucrând în același duh, *Societățile Biblice Interconfesionale* de astăzi se erijează în traducători autorizați ai Sfințelor Scripturi, pentru a promova (sponsoriza) în spațiul creștin-ortodox variante biblice protestante sau ecumeniste în care se înlocuiește sau se reduce sensul adevărat, ortodox, cu unul incert, confuz, distorsionat (referitor la sfintele icoane, preoție, Maica Domnului etc.), pentru a ni se putea justifica mai apoi „biblic” înnoirile eretice și unirea cu apostazia.

i dă dreptate. Așa, cuvântul Scripturii, folosit fără de chibzuință și nu după cugetul cel adevărat al Bisericii, poate fi făcut să justifice absolut orice.

Marea problemă a creștinilor din zilele noastre este că au ca reper în gândire un fals adevăr al unei *realități secularizate*, pentru a formula mai apoi „adevăruri” personale despre dumnezeiasca alcătuire numită *Biserica lui Hristos*. Idolatrizarea realității, a „evidențelor” logice, nu înseamnă în nici un caz iubire de adevăr, ci este cea mai cruntă parodie a acestuia. Riscul este de a lua lucrarea omului drept lucrarea Domnului.

Ne putem înșela foarte ușor dacă luăm o *frumoasă minciună* drept adevăr, mai ales că falsele biserici au o mare iscusință în a imita fațada Adevăratei Biserici, contrazicându-i, însă, subtil învățătura. Trebuie să înțelegem că nu toți cei ce vorbesc de Hristos sânt ai lui Hristos, nu tot ce poartă eticheta de „creștin” este cu adevărat Creștin.

Doar una este Sfânta Scriptură și printr-o singură Biserică a fost păstrată întreagă și nevătămată, de la Apostoli până în vremurile noastre.

Biserica a zămislit Scriptura și nu din Scriptură s-a născut Biserica. Bisericile-pirat, născute acum două-trei sute de ani, sânt ridicate pe reinterpretarea Scripturii ortodoxe, tocmai pentru a-și crea o falsă descendență apostolică și a camufla după o perdea de „creștinism” falsitatea propriilor învățături. X

NEOPROTESTANTISMUL

Diferența majoră între protestanți și neoprotestanți constă în faptul că primii practică botezul pruncilor, pe când cei din urmă botează numai adulți.

Ruptura primului bloc de protestanți din cultul romano-catolic oferă modelul *fărămițării perpetue*. Reformele religioase sânt la modă. Încurajați de *principiul individualismului* lansat de primii protestanți (*relație personală cu Dumnezeu, roagă-te și Duhul Sfânt te va călăuzi*), tot mai mulți oameni încep să citească Scripturile și să le interpreteze după închipuirile lor. Considerate ca fiind de la Duhul Sfânt - rugăciunile exaltate, viziunile și vocile „cerești”, fiorul lăuntric, înfierbântarea sângelui – toate

aceste „semne” le „confirmă” că sânt pe drumul cel bun. Astfel, acest neobișnuit „Duh Sfânt” protestant, în locuri și la momente diferite, dă călăuziri și răspunsuri diferite în probleme teologice identice. Totuși, „încredințați” fiind că „Duhul” lucrează prin ei, revoluționarii religioși încep să-și dezvolte baza de aderenți. Cu ajutorul celor pe care îi racolează, ei își fac „biserici”. Evident, totul este biblic, totul este de la Dumnezeu și adevărat de „Duhul”. Nimic nu mai contează în afară de Biblie - Cuvântul lui Dumnezeu interpretat într-o manieră personală.

Pentru aceștia, Duhul Sfânt nu mai este Mângâietorul, trimis ca să ne călăuzească în înțelegerea și faptele credinței, ci ca să completeze Revelația și Evanghelia, ca și cum ceea ce a făcut Mântuitorul Hristos nu ar fi desăvârșit și suficient pentru mântuire. Și evident că „înduhovniciți” pentru a fi instrumentele acestor vremuri din urmă sânt ei, neoprotestanții. Însă Duhul Sfânt este Duhul unirii și al unității; pierderea unității arată deci pierderea Duhului Sfânt de către cei care au continuat și continuă să se separe în mii de secte până astăzi.

Atunci de ce Crezul apostolic mărturisește *Biserica cea una*? Pentru că Biserica este un singur Trup duhovnicesc cu un singur cap, Iisus Hristos, și cu un singur Duh Sfânt care Se sălășluiește întru ea. Sfântul Apostol vorbește despre unitatea în șapte chipuri a Bisericii, grăind: „*Este un trup, un Duh, o nădejde, un Domn, o credință, un botez, un Dumnezeu și Tatăl tuturor.*” Efesenii 4.4-6

Însă ceea ce Biserica învață și propovăduiește de peste două mii de ani nu mai are valoare; Sfânta Predanie devine o sumă de porunci omenești inutile și nebiblice. Fărămițarea protestantă merge și mai departe, cu nașterea de învățături din ce în ce mai depărtate de Adevăr, iar în secolul XX apar secte sinucigașe, secte care așteaptă „mântuitori”

extraterestri sau „biserici” pentru homosexuali, în care sânt „căsătoriți” bărbat cu bărbat și femeie cu femeie. Aici „Dumnezeul” lor nu mai condamnă păcatul sodomiei, iar „Duhul Sfânt” le descoperă că în *Epistola către Romani 1.21-28,32*, Sfântul Apostol Pavel vorbește despre orice altceva, numai despre homosexuali nu.

Dincolo de varietatea ideologică a formelor „creștine” duse până la extrem, rămâne mereu constant un singur lucru: **geneza fiecărei secte.**

Astfel, fiecare „biserică” nou creată ajunge să se vadă contestată din interior, la un moment dat, de reformatori de meserie. Cu întrebările lor, cei nemulțumiți creează tulburări în sânul noii grupării. O perioadă lucrurile merg bine, pentru că cei nemulțumiți sânt puțini la număr și este ușor să spui despre ei că nu au lumină, că sânt rătăciți și că nu trebuie luați în serios. Diferențele firești dintre oameni ies la iveală și fiecare se luptă pentru a ocupa o poziție cât mai bună. În Biblie scrie despre orânduială, deci principalul obiectiv este acela de a organiza noua biserică după model „biblic”. Sânt aleși pastori, diaconi, un casier și diverși responsabili cu tinerii, cu femeile sau cu alte aspecte. Pozițiile de conducere sânt deținute de persoanele cele mai active, care vorbesc bine, care au capacități și renume, iar restul membrilor stau așezați frumos și cumiți în bănci. O adevărată democrație - cei din bănci i-au ales pe cei de pe podium care, la rândul lor, trebuie să fie pe placul celor din bănci pentru a nu fi dați jos la următoarele alegeri. Noua biserică trebuie să aibă și un nume, deci se alege o denumire „biblică”, un nume pretențios. Se întocmește procesul verbal cu membrii și se pornește la drum. Principalul obiectiv este creșterea numerică - cu cât se adună mai mulți, cu atât crește puterea și renumele noii biserici.

Totul se rezolvă prin vot democratic, mai puțin

problema celor cu reforma în sânge. Nereușind să-și impună punctul de vedere, minoritatea încearcă să forțeze succesul prin felurite „descoperiri” de la Dumnezeu, contestate de majoritate. Însă noul profet ad-hoc, care se ridică în biserică spre nemulțumirea conducătorilor, reușește să strângă adepți. Conducătorii aleși democratic încearcă să-l liniștească, să rezolve conflictul incipient, însă înșelarea omului îl face să meargă până-n pânzele albe. În cele din urmă, nemulțumiții părăsesc gruparea și pun bazele unei alte „biserici”. Acum au propria lor „biserică” și, pentru ca lucrurile să meargă, modelul de organizare îl iau de la secta din care tocmai au ieșit. Se găsește un nume frumos, cu rezonanță „creștină”, apoi urmează toată procedura democratică de vot și iată cum răsare o biserică „mai autentică”, după tiparul celei dinainte.

Astăzi, există câte o ofertă religioasă pentru orice cerere a pieței. Fiecare inovator, hotărât să-și formeze propria biserică, găsește inevitabil adepți. Întotdeauna se va găsi cineva care să le aprobe ideile. Și totul este „biblic”.

Dacă un om interpretează, într-o manieră personală, anumite pasaje din Biblie și începe să propovăduiască și altora ideile lui; dacă reușește să strângă în jurul lui o mână de oameni bine intenționați, oameni de treabă, dispuși să-l urmeze; dacă are grijă să aibă o trăire morală și dacă ei încep să se adune regulat, sub un nume ales de ei, prin care se recomandă celorlalți, se poate spune despre ei că sânt Biserica lui Iisus Hristos? Evident, NU.

Așa au apărut pe piața religioasă, unii din alții, anabapțiștii, menoniții, arminienii, prezbiterienii, episcopalienii, puritanii, quakerii, shakerii, metodiștii, unitarienii, adventiștii, martorii lui Iehova, mormonii, penticostalii și mulți, mulți alții. Divizarea este de ordinul miilor, ajungându-se astăzi la culte cu 11 membri (shakerii

organizați în SUA în 2 adunări rivale!). Există mai multe dizidențe baptiste, un mănunchi de organizații adventiste, vreo trei „biserici” mormone, trei federații principale de pentecostali, trei ramuri de Martori ai lui Iehova, „bisericile” homosexualilor etc.

Dacă unii în priceperea lor oarbă, nu au putut înțelege tainele lui Dumnezeu și au adus numaidecât schimbări în credință, înseamnă că acolo a dispărut iubirea, căci adevărul și iubirea o credință sânt. Iar credința cea adevărată și vie nu este de două, trei, zece sau mii de feluri, ci una singură. Pretinsul drept de a adăuga Crezului Bisericii sau Sfintei Scripturi explicații particulare și înțelesuri omenești, reprezintă un atentat la sfințenia și fecioria Bisericii.

Devine evident faptul că acea grupare religioasă care nu deține continuitate de har prin punerea mâinilor de la Sfinții Apostoli, nu este adevărata Biserică. Dar și mai clară este nesăbuița acelor secte apărute prin secolul XVII, care neavând firul succesiunii apostolice, își aleg cu de la sine putere omeni simpli, falși „pastori” care să „boteze”, să facă cina duminicală sau slujba nunții, imitând astfel chipul adevăratei Biserici pe care o tăgăduiesc, pentru a-i înșela mai ușor pe creștinii neștiutori și slabi în cuget.

Ereziile sânt ruperea de Biserică cea una și ridicarea părerilor personale mai presus de mărturisirea Bisericii sobornicești. Cel care a lepădat adevărul, s-a lepădat și de Duhul iubirii și s-a lipsit de darurile harului, mărginindu-se la o cunoaștere din afară a adevăratei credințe creștinești. Pentru cel necredincios, Sfânta Taină este doar un ritual iar Biserică dor o instituție socială.

De aceea creștinii ortodocși nu caută și nu așteaptă înființarea unei noi biserici, alta decât cea întemeiată de Sfinții Apostoli, și se păzesc de acel „hristos” pe care îl vestesc cei nebotezați și hulitori de Sfânta Cruce. X

RĂSTĂLMĂCIRILE ÎNVĂȚĂTURILOR PROTESTANTE. PRIVIRE GENERALĂ

Teologul catolic Anselm (+1109), în secolul al XII-lea, a prezentat o concepție scolastică⁴ a mântuirii, foarte atrăgătoare prin simplitate și logică, rezumată în următoarele puncte:

- *Omul a adus o ofensă infinită unui Dumnezeu infinit. Această ofensă nu putea fi înlăturată prin mijloacele finite ale omului, de aceea are drept consecință (necesitate) o pedeapsă infinită într-un iad veșnic.*

⁴ Sistem filozofic al Evului Mediu caracterizat prin raționamente abstracte și artificii logice, rupte de adevăr și mânuite într-un mod pedant.

- *Dumnezeu îi iubește pe oameni, dar dreptatea legalistă nu îngăduia un simplu act de iertare. Cumva Dumnezeu trebuia să reconcilieze dragostea Lui cu această „justiție”. Soluția a fost moartea pe cruce a lui Hristos. Fiind Dumnezeu, jertfa lui Hristos are o valoare infinită de răscumpărare, de care El însuși nu are nevoie, fiind cu totul drept și lipsit de păcat. Mânia lui Dumnezeu este satisfăcută de această pedeapsă.*

- *Printr-un act de transfer, Dumnezeu le recunoaște credincioșilor acest exces de neprihănire câștigat de Hristos. Ei sânt astfel absolviți de vina păcatului lor, pentru că plata infinită a păcatului a fost efectuată de Hristos.*

În ceea ce privește mântuirea, tendința raționalistă a Catolicismului a dus în cele din urmă la cristalizarea în Protestantism a unei concepții pur juridice a mântuirii. În acest *nou creștinism*, întregul univers este o mare sală de judecată în care oamenii trăiesc pentru a fi testați. Ei pot încheia un fel de contract cu Dumnezeu, primind absolvirea imediată a păcatelor; pot refuza și uneori pot călca acest contract, ceea ce duce în mod inevitabil la osânda iadului și pierderea mântuirii.

Întreaga taină a mântuirii este astfel explicată în termeni juridici, ușor de înțeles de către oameni. Adâncimea Scripturii și învățăturile rostite vreme de două mii de ani de Sfinții Părinți ai Bisericii Răsăriteane au fost înlocuite cu o nouă concepție seducătoare prin logica, limbajul și „rezultantele” ei.

Înnoirea Catolicismului prin înlăturarea corupției papale și a tuturor învățăturilor sale mincinoase a fost dintotdeauna binevenită. Reforma protestantă a pornit hotărâtă pe acest drum, dar a alunecat imediat în direcții greșite, introducând învățături cu totul noi și neuzite până atunci în Creștinism.

Ca răspuns la *sistemul meritelor* dezvoltat de papism, Reforma a născocit o nouă învățătură, părut biblică, a *mântuirii prin har*. Dintr-o singură trăsătură de condei, Luther, Calvin și Zwingli au „rezolvat” multe din dilemele și controversele teologiei catolice, lăsând moștenire urmașilor neoprotestanți un „hristos” ce dădea doar o singură dată, pe viață, iertare păcatelor. Penitențele, purgatoriul, dar și faptele bune devin astfel lipsite de sens. Mântuirea este dobândită de individ numai „personal”, numai prin credință, faptele și asceza devenind inutile. Noul model de „credincios” nu mai trebuie nici să dobândească iertarea prin Taina spovedaniei, nici să stăruiască în fapte bune, ci trebuie doar să creadă în mântuirea adusă de Hristos. Asentimentul mintal și acordul personal devin singurele necesare pentru câștigarea mântuirii veșnice.

De la început, Luther a trebuit să se lupte cu o serie de texte ale Scripturii care contraziceau direct aceste simplificatoare concepții. În traducerea germană a Bibliei a făcut o modificare, introducând fraza „*numai prin credință*”, cu toate că „*numai*” nu exista în textul original. Anumiți învățați i-au atras atenția asupra acestei greșeli intenționate, dar, cu trufia care-l caracteriza, Luther a refuzat să o corecteze. Ulterior, această falsificare a Scripturii a fost îndepărtată, dar era prea târziu. Conceptul deja se formase, *Sola Fide* (numai prin credință) devenind unul din strigătele „de luptă” ale Protestantismului. Luther a pledat, de asemenea, pentru scoaterea Epistolei lui Iacov și a Apocalipsei din canonul Noului Testament. Într-adevăr, Iacov declară într-un mod explicit, fără să lase nici o îndoială cu privire la acest subiect: „*Vedeți dar că din fapte este îndreptat omul, nu numai din credință.*” Iacov 2.24

Este uimitor cum cel care susținea Scriptura drept singura sursă de autoritate, a ales să calce în picioare și să

batjocorească învățătura Scripturii, și chiar să ceară mutilarea ei.

Așa cum am arătat, Luther, Calvin și Zwingli au gândit în aceleași reperatele juridice mântuirea, păstrând fondul și schimbând doar formele din Catolicism. Toate doctrinele lor ulterioare au fost dezvoltate în acest cadru.

Neoprotestanții au dus mai departe revoluția începută de Luther. Ideile lor au devenit tot mai radicale. Mișcarea neoprotestantă a dezvoltat un nou iconoclast și o aversiune față de Tainele Bisericii, neîntâlnite la primii reformatori.

Rând pe rând, neoprotestanții au înlăturat o serie de practici apostolice ale Bisericii, cum ar fi ierarhia, botezul copiilor sau tainele. Într-un anumit sens, ei au fost consecvenți propriilor idei, prin faptul că această dezvoltare a fost o consecință logică a inovațiilor privind autoritatea (*Sola Scriptura*) și mântuirea (*Sola Fide*). Următoarele valuri de neoprotestanți practic au reformat Reforma, introducând o serie de noutăți „creștine”, uitând că noutatea este prima manifestare a oricărei erezii. Dar curând, au fost nevoiți să se confrunte cu nenumărate contradicții izvorâte din propriile supoziții.

Nevoia „convertirii”

Dat fiind că partea omului în mântuire are aspectul juridic al consensului, al acceptării, al asentimentului mintal, acest asentiment trebuie dat în mod explicit, altfel omul nu poate fi sigur dacă a fost sau nu mântuit. În felul acesta, copiii protestanților sânt presați să aibă „o întoarcere la Dumnezeu” sau „o criză”, altminteri acest acord nu este în mod clar „semnat”.

Aspectul juridic implică apoi aderarea strict individuală la contractul mântuirii. Chiar dacă un copil

crește într-o familie sau comunitate protestantă, practic este pierdut atâta timp cât nu a semnat acel acord virtual cu Hristos. În Vechiul Testament citim cum Iosua a mărturisit, „*Eu și casa mea vom sluji Domnului*”, dar un credincios neoprotestant, tată de familie, nu poate face o astfel de afirmație, mântuirea fiind realizată printr-o serie de „contracte” individuale între fiecare credincios și Dumnezeu.

Momentul mântuirii

Un acord juridic presupune un accept precis în timp, moment din care devine valabil. Una din două: un individ fie a „semnat”, fie „nu a semnat”. Problema este că mulți dintre cei care au „semnat” printr-un acord mintal, se dovedesc a fi departe de Dumnezeu. Care este explicația? Sânt aceștia cu adevărat mântuiți? Unii protestanți răspund în mod răspicat: „*Da, pentru că singura condiție a mântuirii este credința în jertfa Domnului Isus*”. În felul acesta apare un nou tip de *mântuire-automată* care condiționează lucrarea harului, o mântuire exterioară, limitată doar la un acord mintal.

Alți neoprotestanți folosesc un mic subterfugiu logic. Ei spun că cei care se dovedesc nevrednici de Hristos, nici nu au fost „mântuiți” în momentul „semnării”. Sânt mântuiți doar aceia care au crezut (singura condiție) și a căror viață dovedește mântuirea. Această „logică” duce, în cele din urmă, la acceptarea implicită a necesității faptelor bune.

Siguranța mântuirii

Dacă mântuirea este asociată cu un moment precis în timp, atunci practic mântuirea este „deținută” la purtător tot restul vieții. Într-un fel, mântuirea protestantă este ca o ștampilă pe pașaport. Dacă am ștampila, pot intra în cer.

Dacă nu o am, accesul este blocat. Hristos este „biletul de intrare în cer”. Dar poate un credincios mântuit să piardă această „viză” de intrare?

Nu se poate da un răspuns clar, atâta timp cât diferiți neoprotestanți au diferite răspunsuri la această întrebare. Unii afirmă că mântuirea poate fi câștigată și pierdută. Dar aceasta creează o situație paradoxală, în care ieri am fost mântuit, astăzi nu sânt mântuit, iar mâine pot fi din nou mântuit. Alții afirmă că odată câștigată, mântuirea nu se mai poate pierde. Dar aceasta înseamnă că în Protestantism nu mai există cădere sau apostazie!? Au ajuns oare mai infailibili decât Papa? Pentru noi, ortodocșii, este absurd să credem că Hristos a lăsat o astfel de cale pentru dobândirea împărăției cerurilor.

Semnificația faptelor

Cei mai mulți neoprotestanți nu neagă importanța faptelor bune, dar ei afirmă că ele sânt doar o consecință a primirii mântuirii. Cu alte cuvinte, cel care a crezut și a fost mântuit „produce” în mod natural fapte bune. Problema este că întâlnim atât de mulți protestanți „mântuiți” care făptuiesc răul, iar alții care fac mult mai puțin bine chiar decât necreștinii.

Unii cred că omul nu trebuie să se străduiască de loc a face fapte bune, pentru că Duhul Sfânt le produce automat în el. Mai mult, orice străduință în acest sens este chiar dăunătoare, pentru că nu dă loc manifestării Duhului Sfânt. Mulți au fost seduși de această învățătură, dar au rămas complet dezamăgiți când nu au descoperit nici o lucrare a Duhului Sfânt în ei separată de propriile lor ... fapte.

Scopul vieții: prozelitismul

Odată mântuiți, cu biletul către cer în mână, de ce-i mai lasă Dumnezeu pe protestanți să aștepte? Lumea aceasta va trece oricum și astfel viața aici nu mai are nici o valoare. Una din puținele explicații este că Dumnezeu îi lasă în viață pentru a-i aduce și pe alții la El. Aceasta arată de ce în lumea neoprotestantă un accent puternic cade pe prozelitism și nu pe căutarea sfințeniei și a unirii mistice cu Hristos.

În timp ce eroii Ortodoxiei sânt sfinții, în care Hristos a luat chip în mod desăvârșit, eroii neoprotestanților sânt cei care au adus cât mai multe suflete la sectă. Dar ce putem spune despre milioanele de sectari care nu au adus pe nimeni la Domnul? Este viața lor „după mântuire” complet inutilă și ratată?

Dacă penticostalii ar fi cu adevărat „misionarii” creștinătății, ar trebui să-i vedem predicând Evanghelia la neamurile păgâne. Însă aceștia preferă să-și racoleze adepții din rândurile ortodocșilor, dar și ale baptiștilor, adventiștilor, evangheliștilor etc., scopul urmărit nefiind altul decât creșterea cu orice preț a numărului de membri, respectiv sporirea numărului de „contribuabili” la veniturile sectei.

Legea satisfacției

Este sistemul religios în care omul a fost făcut pentru „fericirea eternă”, dar la care nu poate ajunge din pricina păcatului; însă păcatul înseamnă a nu-i da lui Dumnezeu onoare și ascultare. Dumnezeu nu poate lăsa refuzul omului fără urmare, încât cel ce a răpit „onoarea divină” trebuie să o restituie, iar acest act se numește *satisfacție*. Însă oamenii nu sânt capabili să restituie onoarea unui Dumnezeu ofensat de

atâtea păcate, nu au nimic pe măsură, căci tot ce au datorează deja lui Dumnezeu (ca și creaturi) și sânt împiedicați de păcat. La Luther, Hristos trăiește mânia lui Dumnezeu, se așează sub ea, o suportă până la iad, adică până la părăsirea din partea lui Dumnezeu, mânie și părăsire pe care le trăiește ca un lepădat și le învinge, întrucât le primește ca un fiu ce rămâne credincios tatălui său. Răbdarea mâniei divine (nu Învierea) e semnul biruirii păcatului, a legii, a morții, a satanei. Hristos e pildă prin faptul că rabdă eroic furia divină, concepută la un nivel cosmic. Faptul decisiv în opera luterană este că răstignirea lui Dumnezeu Fiul învinge mânia lui Dumnezeu Tatăl. Lupta hotărâtoare este așadar doar una: a lui Dumnezeu cu Sine însuși.

„Isus”-ul protestant nu are inițiativa aducerii jertfei, ci suportă mânia divină în locul oamenilor doar așezându-se benevol sub pedeapsă. Nu se vede nicăieri o restaurare a ființei noastre în, cu și prin Hristos; iar un „Christ” exterior omenirii va fi incapabil (logic, nu?) să realizeze comuniunea organică, trupească, cu credincioșii săi. Un Hristos care a substituit extern „răscumpărarea”, cum ne poate deveni nouă lăuntric? De aceea protestanții înțeleg *împărtășania ca un simbol figurativ* al Trupului și Sângelui hristic.

Iată de ce, lipsită de continuitate și har, redusă la o simplă clasificare logică sau asociație a celor cu interese religioase comune, Biserica – în concepția neoprotestanților – își pierde unitatea și dănuirea peste pământ și timp. Nu mai ființează o învățătură unică și o credință neschimbată a *Bisericii peste veacuri*, și nici mai are vreo importanță, pentru că, de fapt, nici nu a existat vreodată *Biserica cea una* pentru Protestantism.

Dacă reformatorii au respins desăvârșit lucrarea prin Sfintele Taine ale Bisericii, atunci în Protestantism nu are și nu poate avea loc prefacerea pâinii în Trup și a vinului în

Sângele Mântuitorului. Înseamnă că protestanții nu pot împlini nicidecum porunca Mântuitorului: «*Eu sânt pâinea cea vie, care s-a pogorât din cer. Cine mănâncă din pâinea aceasta viu va fi în veci. Iar pâinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este trupul Meu. Adevărat, adevărat zic vouă, dacă nu veți mânca trupul Fiului Omului și nu veți bea sângele Lui, nu veți avea viață în voi. Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi. Trupul este adevărată mâncare și sângele Meu, adevărată băutură. Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu rămâne întru Mine și Eu întru el.*» (Ioan 6.51-56)⁵

Dacă în Protestantism, împărtășania a devenit o simplă comemorare, botezul o simplă confirmare a credinței, nunta un simplu acord în unirea mirilor, toate acestea pentru că ritualurile sectare sânt de fapt manifestarea văzută a dogmaticilor eretice, a formelor creștine fără fond creștin-apostolic. Toate cele văzute în Protestantism, de la biblie și până la ceremonial, sânt roadele răstălmăcirilor apostolești și învățăturilor stricate ale oamenilor. Pentru aceea vor suferi până la sfârșitul veacurilor de o neîncetată dezbinare doctrinară, diversificare rituală, biblică și structurală.

De aceea, în Protestantism, lucrarea lui Hristos ajunge să aibă numai însemnătate subiectivă, făcându-i cunoscută păcătosului doar iubirea lui Dumnezeu. Hristos îi înduioșează pe oameni cu dragostea lui Dumnezeu, iar aceștia se întorc, înlăcrimați, la credință. Așa s-a pus temelia „teologiei pietiste”, în care simțirea fierbințelii lăuntrice, a

⁵ Dacă protestanții ar primi Împărtășania ca prezență reală a Trupului lui Hristos, atunci ar cădea ca niște solzi toate dogmaticile lor eretice, fiindcă ar fi nevoiți să primească și icoana ca prezență a chipului lui Hristos, și harul preoției și toate celelalte rânduieli ale Bisericii apostolice.

stărilor exaltate și a sentimentelor „de bine” sânt suficiente mântuirii.

De aceea **pietismul unit cu raționalismul** atinge apogeul absurdității: ca ispășirea să aibă efect, trebuie să fie o faptă a lui Dumnezeu, aleasă și efectuată de El. Hristos împlânzește mânia lui Dumnezeu pentru că suportă (din partea lumii) până la capăt contradicția dintre Dumnezeu și omenitate; Hristos suferă cu lumea, învingând nu moartea, ci ispita spre disperare. Viața lui Hristos care se desăvârșește în moarte e „satisfacție”, iar Satana are putere în lume ca unealtă a mâniei lui Dumnezeu. Pentru Dumnezeu este *necesar* să pedepsească neascultarea omenească. El nu poate ierta, pentru că o „*Necesitate*” superioară Dumnezeirii cere răzbunare. Chiar dacă Dumnezeu e bun și iubitor, nu I se îngăduie să acționeze în dragoste. El este obligat să acționeze în mod contrar iubirii Lui; singurul lucru pe care-L poate face, ca să salveze omenirea, este să pedepsească pe Fiul Lui în locul oamenilor, și prin aceasta să satisfacă „*Necesitatea*”.

Însă Mântuitorul lumii nu poate încăpea în teoriile de mai sus, unde faptele lui Hristos apar ca o *înscenare* din partea unui Dumnezeu care își arată când iubirea, când mânia. Totul pare ca o luptă în interiorul Dumnezeirii, un spectacol cosmic dat de Dumnezeu pentru om, ca nu cumva omul să creadă că a fost iertat prea ușor.

După teologia apuseană, păcatul strămoșesc a fost considerat drept neascultare față de ordinea juridică dumnezeiască, o gravă ofensă adusă dreptății dumnezeiești și, prin urmare, în mod just Satana a devenit organul „ceresc” pedepsitor nu doar al primilor oameni vinovați, ci și al tuturor urmașilor lor vinovați.

Ideea de vinovăție moștenită pentru ofensa adusă dreptății dumnezeiești a degenerat în consecințe extreme,

omul fiind pedepsit de „justiția divină”, în baza unei „necesități” impersonale, pentru încălcarea săvârșită.

Caracterul deformat, exclusiv juridic și legalist al ideii de jertfă în Protestantism stă la baza secularizării creștinismului: Hristos nu mai este Domnul Cel Preabun, venit să ne mântuiască, să ne restaureze și să ne învieze, ci un judecător crud și răzbunător, un adversar în tribunalul cosmic, dând sentințe veșnice după *Legea Irevocabilă a Necesității*; iar un Dumnezeu care pedepsește cu moartea pe păcătos, osândindu-l la iadul veșnic, devine implicit principala cauză a răului.

Vedeți prin ce meșteșugită „teologie”, diavolul a reușit să-i facă pe oameni să creadă că Dumnezeu se iubește doar pe Sine și că El este motivul tuturor nenorocirilor, creatorul suferinței, a iadului și a morții, atâta timp cât *iubirea Lui trebuie să se supună unei „necesități” impersonale, numită „legea satisfacției”!*

Ateismul este, de fapt, răzvrătirea omului împotriva unei astfel de teologii umaniste, împotriva dumnezeului tiran și neîndurător din Catolicism și Protestantism.

După cum era și firesc, învățătura ortodoxă are o direcție cu totul diferită de cea a Apusului. Moartea nu ne-a fost dată de Dumnezeu, ci am căzut în ea prin săvârșirea păcatului. Învierea nu este o dovadă că Dumnezeu a acceptat suportarea răscumpărării de către Hristos în locul oamenilor. Nu Dumnezeu este dușmanul nostru, ci voința noastră liberă pusă în slujba răului. Iadul este refuzul nostru liber de a primi dragostea lui Dumnezeu, căci nu putem învinovăți lumina de bezna întunericului.

După cum am văzut, atât catolicii cât și protestanții folosesc metafora judecătorului care ține socoteala vinovăției și aplică iertarea în urma consimțământului conștient al individului, prin „transferul” de neprihănire din contul lui

Hristos în contul „credinciosului”. Însă Scriptura și Biserica ne înfățișează pilde mult mai adânci și mai apropiate de adevăr.

Concepția ortodoxă despre mântuire este în mod esențial ontologică (*ontos* însemnând ființă, existență). Conflictul nu este atât între vinovăție și justificare, cât între moarte și viață. În concepția juridică, Dumnezeu apare ca un suveran care se supără pentru că niște ființe create de El I-au călcat legea. În concepția ontologică, Dumnezeu este sursa vieții și părăsirea Lui înseamnă în mod implicit moartea, văzută nu ca o pedeapsă, ci ca o lipsă a vieții.

Așadar, *prin singurul Hristos, nu lumea ci Omul (adică firea omenească) a fost răscumpărat din robia păcatului*. Hristos nu are în Sine toate persoanele umane, ci toată natura umană. Căderea omului ține de nedesăvârșire, de așezarea *eului* răzvrătit pe tronul lui Dumnezeu. Aici nu este vorba de vreo încălcare morală sau de ofensarea unei ordini juridice, ci despre moartea adusă de săvârșirea păcatului, de fisurarea și distrugerea unirii lăuntrice cu Dătătorul de Viață, despre zădărnicia mersului spre „asemănare”, despre o falsificare ontologică și urățire ființială.

Păcatul strămoșesc în Răsărit este văzut ca boală, ca o sămânță a stricăciunii și a morții în firea omenească și nu ca vinovăție moștenită. Precum s-a îmbolnăvit firea omului în Adam prin stricăciunea neascultării, și astfel a pătruns în ea patimile, la fel a fost curățită din nou prin jertfa pe Cruce a lui Hristos.

De unde și *marea necesitate* a Botezului și a ascezei pe drumul omului spre desăvârșire, spre restaurare. X

PENTICOSTALII SAU „BISERICA LUI DUMNEZEU CEA APOSTOLICĂ”

Spre sfârșitul secolului XIX, America era deja plictisită de repetatele „treziri religioase” care, de obicei, țineau atât timp cât predicatorul apocaliptic se afla în oraș. Mulți dintre aceștia se compromiseseră prin tertipurile la care apelau pentru a înfierbânta mulțimile. Masele voiau ceva nou, iar ineditul nu a întârziat să apară sub lozinca „*Dumnezeu face o lucrare nouă*”.

Una dintre mișcările de „trezire religioasă” din Statele Unite a fost și așa-numita „*Ploaie Târzie*” (*Latter Rain*) condusă de A.J. Tomlinson, inițial un simplu distribuitor de

cărți al *American Bible Society*. Existau, de altfel, mai mulți predicatori care învățau reînnoirea trăirii religioase prin „umplerea cu Duhul Sfânt”. Suportul pentru această propovăduire consta în relatarea privind pogorârea Duhului Sfânt la Cincizecime, descrisă în capitolul doi din Faptele Apostolilor. Acești predicatori afirmau că acea pogorâre, însoțită de „vorbirea în alte limbi”, este posibilă și în zilele noastre pentru fiecare credincios în parte. Astfel, în SUA și în Țara Galilor au apărut adunări în care credincioși fervenți își mărturiseau păcatele înaintea Domnului și Îl implorau cu lacrimi „să-i boteze cu Duhul Sfânt”.

Pe lângă Tomlinson, un alt promotor al noilor idei a fost Charles Parham. Aceștia creau prin predicile lor o condiționare psihologică și o înfierbântare a sângelui care, în cele din urmă, degenera în glosolalie mincinoasă, practic o bolborosire neinteligibilă, o vorbire necontrolată într-o stare de transă⁶. Apariția acestui fenomen destul de neobișnuit a constituit în 1896 scânteia pentru demararea noii mișcări pentecostale. Noua glosolalie a fost confundată cu pogorârea Sfântului Duh la Cincizecime și s-a afirmat că evenimentul descris în biblie poate avea loc oricând, dacă credinciosul se roagă fierbinte lui Dumnezeu. Dobândirea unei astfel de „umpleri cu Duhul Sfânt” a devenit ținta celor care doreau mai mult. Cei care credeau în „umplerea cu Duhul Sfânt” s-au separat de adunările din care făceau parte, și astfel s-a conturat noua Mișcare Pentecostală. În anul 1903, Tomlinson își dă seama că poate face mai mult decât să vândă cărți și înființează „*Biserica lui Dumnezeu*”.

Stilul neconformist al adunărilor pentecostale (de la *pentecost* = cincizecime, în greacă) nu face altceva decât să

⁶ Pentecostalii nu pot demonstra asemenea „daruri ale Duhului”. Bolborosirile lor sânt „înțelese” doar în „traducerea” proorocilor ad-hoc, deci practic nu pot fi verificate și certificate de către nimeni.

reînvie o pietate protestantă ucisă de raționalism și să mijlocească tuturor o experiență reală a unor „puteri” invizibile, forțe care nu pot fi explicate pe cale rațională sau științifică - asigurând astfel răspândirea mișcării pe întreg cuprinsul Statelor Unite. Un alt loc unde pentecostalismul a prins repede rădăcini a fost Europa, făcând ravagii în mijlocul unor popoare plictisite de un luteranism arid, ca Suedia și Norvegia. Aici, noile idei au fost preluate de diverși predicatori ad-hoc, punându-se bazele mai multor secte de sorginte pentecostală.

Conform „tradiției” neoprotestante privitoare la dezbinare, „Biserica lui Dumnezeu” a lui Tomlinson nu a rezistat prea mult, prima scindare având loc în 1917, astfel luând naștere „Adunările lui Dumnezeu”. Ulterior, aceste două ramuri s-au divizat la rândul-le, zămisbind mai apoi numeroase grupări „independente”. Unele dintre acestea consideră femeile ca mediu propice pentru „descoperirile” duhului, iar alte ramuri consideră „Duhul” drept principiul feminin al Treimii!! Principalele grupări pentecostale sânt asociate acum în *Conferința Mondială Pentecostală*.

În România interbelică, pentecostalismul a venit direct din America prin câțiva români câștigați de ideile eretice printr-o revistă de limbă română - *Vestitorul Evangheliei*, redactată de un oarecare Paul Budeanu. Tot acesta a tradus în românește mărturisirea de credință a pentecostalilor, numită *Declarația fundamentului adevărat al Bisericii lui Dumnezeu*. Primul șef al sectei în România a fost *Ion Bododea*, din Brăilița, care a editat revistele *Glasul adevărului* și *Știința Sfinților*, precum și cartea de cântări ale sectei, *Harfa Bisericilor lui Dumnezeu*.

Numiți în popor *spiriți* sau *tremurători*⁷, pentecostalii

⁷ Din cauza convulsiilor declanșate în momentul venirii „duhului”.

susțin ca puncte doctrinare principale teoria *Sola Scriptura* (numai Scriptura), botezul adulților, învățătura despre răpirea Bisericii și botezul cu Duhul Sfânt dovedit prin „vorbirea în limbi”.

Unele secte pentecostale susțin două trepte ale experienței harului: *nașterea din nou* și *botezul cu Duhul Sfânt*, iar altele mai adaugă una, cea a *sfințirii*.

Ca notă individuală, pentecostalii practică „ungerea cu untdelemn” pentru vindecarea de boli și au o pasiune pentru minuni și vindecări miraculoase⁸, acestea fiind atribuite în mod eronat Duhului Sfânt. Uleiul cu care se face ungera de către pastor sau de către proorocul înzestrat cu „darul vindecării” este ulei alimentar obișnuit.

În adunările pentecostale pot fi întâlniți „prooroci” care „profetesc” în alte limbi. De obicei, aceste „vorbiri” sânt „tălmăcite” de un alt membru al adunării, considerat „înaintat pe cale”. Un lucru interesant îl constituie diferența ca volum de cuvinte între „vorbirea în limbi” a proorocului (scurtă, de obicei) și tălmăcirea care se constituie deseori într-o mică predică. Celor care întreabă despre aceasta li se răspunde că tălmăciul nu traduce cuvânt cu cuvânt „proorocia”, ci îi traduce „duhul”. În general, „proorocii” sânt văzuți ca având diverse daruri de la Duhul Sfânt, acestea fiind, pe lângă „darul proorociei”, și „darul vindecării” sau „darul deosebirii duhurilor”.

În România, un domeniu de utilitate a proorocilor din adunările pentecostale este proorocirea „de la Dumnezeu” a legăturilor matrimoniale (dacă e bine ca sora X să se mărite

⁸ Vindecările mediumistice, ca toate fenomenele ce țin de ocult, sânt obținute (de cele mai multe ori temporar, boala recidivând după scurt timp) cu ajutorul unor tehnici de meditație și în anumite condiții psihice, care se pot cultiva și folosi prin exercițiu susținut, neavând nici o legătură cu intervenția lui Dumnezeu.

cu fratele Y) sau răspunsul, tot „de la Dumnezeu”, dacă e recomandată sau nu emigrarea în Statele Unite. Mulți pentecostali se căsătoresc pur și simplu pe baza prorociilor făcute în adunare, deși cei doi tineri nici nu se cunosc bine și nici nu au viziuni comune despre viață.

În prezent, prozelitismul pentecostal se manifestă camuflat în spatele unor asociații sau fundații „creștine” care ademenesc sufletele slabe și neștiutoare cu momeala medicamentelor gratuite, a ajutoarelor materiale, cursuri de limbi străine, diplome de teologie protestantă, burse și locuri de muncă în străinătate etc.

Făcând parte din marea familie a grupărilor *harismatice*, pentecostalii sânt adepții tehnicilor spirituale practice, cu rezultate vizibile și imediate în manifestarea „duhului”. Însă, din următoarele mărturisiri ale unor persoane care au avut astfel de „renașteri”, vom vedea dacă într-adevăr Duhul Sfânt este cel care animă și însuflețește adunările pentecostale:

Un tânăr din Leicester (Anglia) povestește următoarele: El și prietenul său se convertiseră de câțiva ani la una din grupările pentecostale, când într-o zi au fost invitați la întrunirea unui grup de vorbitori în limbi. Atmosfera întrunirii i-a aprins și ulterior s-au rugat ca să primească noua binecuvântare și botezul în Duhul Sfânt. După o rugăciune intensă au simțit cum ceva fierbinte se înstăpânește peste ei. Simțeau o exaltare interioară. Timp de câteva săptămâni și-au trăit cu entuziasm senzațiile, ale căror valuri au început treptat să scadă. Tânărul a remarcat în schimb că își pierduse orice dorință de a mai citi Biblia și de a se mai ruga. Analizându-și experiența în lumina Scripturii, și-a dat seama că nu este de la Dumnezeu. Întorcându-se, s-a mărturisit și a dat toată întâmplarea pe față. Prietenul lui, în schimb, a continuat să frecventeze

*cercul „limbilor”, ceea ce practic l-a distrus. La ora actuală nici nu-l mai preocupă ideea de a viețui ca un creștin.*⁹

Acest gen de entuziasm religios garnisit cu profeții și stranii interpretări ale unor rostiri bolborosite nu este ceva nou. Demult practicate de șamani și întâlnite la spiritiștii, mediumii și îndrăciții zilelor noastre, vechile chemări spiritiste au căpătat prin mijlocirea protestant-penticostală o nouă fațadă „creștină”. Este, practic, o amplă mișcare de reînviere a vechilor practici șamaniste într-o nouă formulă „spirituală”, numită, pentru a deruta pe naivi, „renaștere harismatică”. Să urmărim mai departe o altă mărturie:

*Doi pastori protestanți s-au dus la o adunare de rugăciune „harismatică” ce avea loc într-o biserică presbiteriană din Hollywood: „Mai înainte am căzut amândoi de acord ca, de îndată ce vom auzi pe primul ins vorbind în limbi, să ne rugăm amândoi cam așa: „Doamne, dacă acest dar este de la Tine, binecuvântează pe fratele, iar dacă nu este, fă-l să înceteze și să nu mai poată vorbi în limbi în prezența noastră”. Întrunirea s-a deschis cu rugăciunea unui tânăr, după care toți au început să se roage. O femeie a început să se roage într-o limbă străină, fluent și fără nici o ezitare. Nimeni nu a tradus. Pastorul B. și cu mine am început să ne rugăm în taină așa cum conveniserăm. Și ce s-a întâmplat? Nu a mai vorbit nimeni în limbi, deși în grupul acela toți, cu excepția unui arhitect, vorbeau curent în limbi necunoscute”. Să nu pierdem din vedere că, în lipsa solidarității de credință de tip mediumistic, fenomenul nu se manifestă.*¹⁰

⁹ Pr. Serafim Rose, *Ortodoxia și religia viitorului*, Ed. Egumenița, 2004, după Kurt Koch, *The Strife of the tongues*, Kregel Publications, 1969, p.28.

¹⁰ Idem.

Cunoaștem faptul că spiritistul sau mediumul este cel care prin anumite invocări și inducerea unor stări psihice se transformă într-un fel de vehicul sau mijloc de manifestare¹¹ a unor forțe sau ființe invizibile, *caz în care avem de-a face cu duhuri rele* și nicidecum cu „sufletele morților” așa cum cred spiritiștii.

Una din caracteristicile fundamentale ale acțiunilor demonice este aceea că imită constant lucrarea lui Dumnezeu. Așa se face că cei cu daruri mediumistice sânt convinși că rămân buni creștini și că darurile lor sânt de la Duhul Sfânt. Atâta vreme cât manifestările „spirituale” penticostale folosesc aceleași tehnici¹² și produc aceleași simptome¹³ ca cele ale ședințelor spiritiste, „botezul cu Duhul Sfânt” devine astfel inițiere mediumistă:

O femeie din San Diego, California, a venit la mine să-mi ceară sfatul. Mi-a povestit ce lucru îngrozitor i s-a întâmplat cu ocazia unei activități misionare purtate de un membru al mișcării „limbilor”. S-a dus și ea la întrunirile lui în care acesta vorbea de necesitatea vorbirii în limbi și odată, după cuvântare, a rămas mai la urmă și a îngăduit ca respectivul

¹¹ Se stabilesc contacte cu anumite forțe care produc efecte observabile, cum ar fi vorbirea în limbi necunoscute, ciocănituri, voci, scrierea automată, mișcarea obiectelor, apariții de mâini și chipuri care pot fi uneori fotografiate.

¹² Cercul magic sau energetic în care toți cei prezenți se țin de mână, echivalentul „punerii mâinilor” de la adunările penticostale, transferul darurilor mediumistice de la cei care le-au dobândit deja și sânt ei înșiși medii sau „înduhovniciți”, la ceilalți care încă nu le posedă, atmosfera „harismatică” similară cu cea spiritistă, în care se induce treptat starea de excitare psihică cu ajutorul de imne religioase, bătăi din palme și incantări-rugăciuni, la început în surdină, ca la sfârșit să crească în intensitate, până la paroxism.

¹³ Darurile mediumistice apar în toate religiile necreștine: clarviziunea, hipnoza, vindecările „miraculoase”, dar mai ales proorocii sau mesaje din starea de inconștiență.

să-și pună mâinile pe creștetul ei spre a o boteza în Duhul și întru vorbirea în limbi. În clipa aceea a căzut la pământ inconștientă. Când și-a mai revenit, era pe jos și gura i se deschidea și închidea automat, fără să poată scoate nici un sunet. Era înspăimântată. În jurul ei stătea în picioare un grup de adepți ai evanghelistului care exclamau: „O, soră, ce minunat ai vorbit în limbi! Acum îl ai cu adevărat în tine pe Duhul Sfânt.” Victima acestui așa-zis botez s-a vindecat până la urmă și nu s-a mai dus niciodată la astfel de întruniri. Când a venit la mine pentru sfat, încă mai suferea de pe urma acestui «botez spiritual».¹⁴

Dacă fenomenul „renașterii spirituale” este așa de diferit de trăirile Sfinților Apostoli descrise în Sfânta Scriptură, înseamnă că manifestările „supranaturale” ale grupărilor protestante harismatice sânt produse sub călăuzirea unui alt fel de duh, identificat de Biserica Ortodoxă ca fiind cel al Satanei. Să urmărim o altă mărturie:

Un creștin ortodox din California spune despre întâlnirea pe care a avut-o cu un pastor „plin de duh”, care împărtășea aceeași „teologie” spirituală a „renașterii harismatice” cu romano-catolici, protestanți și penticostali de frunte. A vorbit în limbi timp de cinci ore și a folosit toate artificiile (psihologice, hipnotice, de punere a mâinilor) pentru a induce în cei prezenți dorința de a primi „botezul duhului”. A fost o scenă penibilă și îngrozitoare. Când și-a pus mâinile pe prietena noastră, ea a început să scoată niște sunete guturale, să geamă, să plângă și să țipe. Misionarul era foarte încântat de toate acestea. Zicea că fata suferă pentru ceilalți și că se roagă pentru ei. Când și-a „pus mâinile” pe capul meu am avut senzația unui rău palpabil, real. În

¹⁴ Idem, p.228.

limbile lui se amestecau totuși și cuvintele: „Ai darul profeției, o simt.” Sau: „Deschide-ți doar gura și totul se va rosti de la sine.” Sau: „De ce blochezi duhul și nu-l lași să vorbească?” Cu mila și cu ajutorul lui Dumnezeu mi-am ținut gura închisă căci dacă aș fi vorbit, sigur altcineva [demonul, n.n.] s-ar fi auzit prin mine.¹⁵

O altă mărturie aparține lui Glanda Waddell din Londra, membră în conducerea unei mișcări pentecostale numită „*Binecuvântarea de la Toronto*”:

*Spre disperarea mea, eram conștientă, dincolo de orice urmă de îndoială, că mâinile mi se mișcau necontrolat și îmi venea să rag ca un leu. Am spus atunci: „Oh, Doamne, fă orice, dar Te rog nu mă face să urlu ca un leu”. Dar acel strigăt a venit și chiar m-am auzit răgând destul de tare, făcând un zgomot îngrozitor în timp ce mă tăvăleam pe jos făcând lucruri de nedescris, iar jumătate din mine se gândea „Nu poți fi tu”, în timp ce cealaltă jumătate știa că eram eu.*¹⁶

Cutremurător în toate aceste mărturii este faptul că „Duhului Sfânt” vine ca o posedare și pune stăpânire peste sufletul și mintea celor prezenți, le anulează orice demnitate umană și stare conștientă, le provoacă stări „ciudate” de golire interioară, furnicături, catalepsie, scuturături, electrizare, regresie temporară, euforie, dans sălbatec și răs necontrolat, determinându-i chiar să imite comportamentele animale.

Dacă luăm mărturiile de mai sus și le comparăm cu cele ale religiilor orientale, vom vedea că stările extatice, răsul

¹⁵ Ibidem, p.229.

¹⁶ HTB în revista *Focus*, 9 octombrie 1994, p.12. Pentru mai multe detalii a se citi articolul lui Nick Needham intitulat *The Toronto Blessing* de la www.orthodoxinfo.com

isteric și manifestările animale reprezintă o trăsătură comună. Vestitul guru hindus Swami Baba Muktananda (+1982) transmitea adeptilor aceleași „trăiri” numai atingându-i pe frunte:

Manifestările cuprindeau răs sau plâns necontrolat, mugete, răgete, lătrături, șuierături de șarpe, scuturături etc. Unii adepți deveneau muți sau inconștienți. Mulți se simțeau cuprinși de sentimente de bucurie, pace și iubire.¹⁷

Ar fi naiv din partea noastră să credem că o persoană ce se pretinde creștină poate certifica prezența Duhului Sfânt prin aceleași neobișnuite experiențe sufletești ca cele din religiile orientale păgâne:

Identificarea mea cu un leu devenea din ce în ce mai pregnantă. Răgeam așa de tare încât vacile din apropiere rupeau sforile cu care erau legate și alergau alandala, câinii lătrau înnebuniți și oamenii se îmbulzeau curioși la coliba mea. Câteodată mă târam în zig-zag pe pământ ca un șarpe, alteori săream ca o broască sau răgeam ca un tigru. Mintea mea era fermecată privind extraordinarele manifestări interioare ale zeiței Chiti.¹⁸

Nicăieri în Scriptură, proorocii, apostolii sau ucenicii lor nu au început să rătăie isteric sau să se comporte ca animalele. În a sa carte „Despre înșelare”, ierarhul Ignatie Briancianinov, atrage cu mult discernământ atenția asupra formelor spectaculoase pe care le poate lua înșelarea duhovnicească:

Cunoscută sub numele de închipuire, se hrănește din inventarea unor simțiri false sau stări de har, care dau

¹⁷ Joy Smith – mărturia unui fost discipol al lui Muktananda, în revista Focus nr.12, 1994/5

¹⁸ Tal Brooke, *Riders of the Cosmic Circuit*, p. 45

naștere la o concepție complet eronată asupra vieții duhovnicești. În acest mod se induc mereu stări pseudo-spirituale, iar cel înșelat are mereu senzația că se află în intimitatea lui Iisus și că discută cu El, are mereu „revelații mistice”, aude voci, simte bucurii... Din această „activitate” sângele primește o mișcare înșelătoare și păcătoasă, care este luată drept bucurie plină de har, care îmbracă haina umilinței, a pietății și falsei înțelepciuni.

Dincolo de aceste manifestări „creștine” ale prezențelor demonice, falsitatea „vorbirii în limbi” este evidentă din frecvențele neconcordanțe dintre prorociile pe aceeași temă. O persoană mai puțin credulă a făcut un test: a înregistrat pe bandă o prorocie și a mers cu înregistrarea la alți doi prooroci pentecostali, cerându-le acestora să tălmăcească mesajul. Fiecare a produs o cu totul altă interpretare, ambele diferite de cea inițială.

Alteori, dacă proorocul care nu aparține de adunarea în cauză aduce atingere prin proorocia lui politicii interne a acelei adunări, pastorul adunării declară fără echivoc că vorbirea a fost nu de la Dumnezeu, ci de la satana. De asemenea, unii se folosesc de aura de prooroci pentru a-și rezolva răfuielele personale cu alți membri din adunare. Asemenea fenomene sânt sesizate și de unii dintre membri, însă în loc să vadă în aceasta dovada înșelătoriei, ei decid doar să se mute la o altă adunare. Scriptura învață că nici o minciună nu poate veni din adevăr¹⁹ și orice duh trebuie cercetat²⁰, pentru a se vedea dacă nu vine de la cel rău.

¹⁹ „V-am scris vouă, nu pentru că nu știți adevărul, ci pentru că îl știți și știți că nici o minciună nu vine din adevăr.” (I Ioan 2.21)

²⁰ „Iubiților, nu dați crezare oricărui duh, ci cereți duhurile dacă sânt de la Dumnezeu, fiindcă mulți prooroci mincinoși au ieșit în lume.” (I Ioan 4.1)

O altă piatră de poticnire pentru toți întemeietorii de secte este că „uită” să reformeze din Catolicism tocmai plata către organizație a zece la sută din veniturile lunare ale credincioșilor²¹. Convinși că astfel obțin binecuvântarea lui Dumnezeu peste toate posesiunile lor, adepții nu fac altceva decât să contribuie la dezvoltarea unor vaste imperii financiare și la luxul și opulența în care trăiesc „unșii lui Dumnezeu”. **Organizarea cultului pentecostal are la bază sistemul centralizat, respectându-se autonomia adunărilor locale. Cultul are o conducere colectivă centrală, reprezentată de Consiliul bisericesc și de Comitetul executiv, organe alese în cadrul Adunării generale electivă, forul cel mai înalt de conducere a cultului, care se întrunește o dată la 4 ani. Salariile pastorilor sânt fixate de comitetele congregațiilor locale, pe baza veniturilor și cheltuielilor.**

Marea majoritate a adunărilor pentecostale din România fac parte din ramura „Biserica lui Dumnezeu” (*Church of God*). După anul 1989, în urma unor conflicte de culise, un anume pastor Ioan Ceuță a fost exclus din cultul pentecostal și s-a afiliat împreună cu adunarea sa la „Adunările lui Dumnezeu” (*Assemblies of God*), ramură internațională a pentecostalilor care a pătruns astfel și în România.

Prin intermediul „Universității Biblice” pe care o conduce, Ioan Ceuță produce pastori pentru a înmulți numărul „Adunărilor lui Dumnezeu” din România, al căror șef suprem se declară el însuși. **X**

²¹ Dincolo de toate, „secta” este o afacere extrem de bănoasă pentru cei care o conduc. De aceea reformatorii au păstrat aici „tradiția” catolică, schimbându-i doar denumirea: plata *indulgențelor* cu cea a *zeciuiei*.

DIZIDENȚE FUNDAMENTALISTE

caracteristică a cultului pentecostal, întâlnită la toate grupările neoprotestante, este libertatea personală pe care o au adepții în a interpreta textele biblice, altminteri punctul de plecare a tuturor dezbinărilor și diversității sectare.

În anul 1929, în cadrul *Bisericii lui Dumnezeu Apostolice* care funcționa la Arad ca asociație religioasă sub conducerea lui Gheorghe Bradin, s-a constituit o nouă fracțiune pentecostală cu numele de *Creștinii botezați cu Duhul Sfânt*. Mai apoi și-au mutat sediul la București sub conducerea lui Sodoy Alexandru (venit din Ungaria), Isbașa Alexandru (Lugoj), Bodor Eugen și Cojocaru, din București.

Nu după mult timp, din ramura de la Arad s-a desprins o nouă dizidență penticostală intitulată *Ucenicii Domnului Isus Hristos* și condusă de Ioan Popa din Sebiș (Arad) și Ioanes Crișan. Din aceeași dorință de a-și mări rapid rândurile, și această grupare își mută repede sediul în București, dar încep să se deosebească de precedenții prin simplitatea în îmbrăcăminte, rugăciuni de noapte (ore de stăruință) și „glosolalia”. În cazul botezării nu au pretenții în pregătirea candidatului, refuză înscrierea în registrele de evidență a membrilor, nu acceptă în anturajul lor pastori de la alte culte și refuză orice relație cu Statul.

Liderii grupărilor nou înființate propagă un bigotism fanatic, îndemnând membrii la o susținută propovăduire stradală sub îndemnul de răspândire a „adevărului și a luminii”, desfășurând în același timp o susținută activitate de „ocultare” față de conducerile comunităților din care s-au rupt. În general, acestor grupări s-au alăturat multe persoane labile sentimental, fanatici și căutători de senzații „mistice”.

În cadrul Cultului penticostal au fost identificate mai multe grupări dizidente, unele cu reprezentanți și titluri, altele fără.

Indiferent de titulatura ce o dau grupării din care fac parte, dizidenții penticostali au puncte de doctrină și practici de cult comune, cu un pronunțat caracter fanatic. Dizidenții susțin că posedă botezul cu Duhul Sfânt și cu foc, așa cum l-au avut apostolii în ziua Cincizecimii.

Mulți susțin că au darul vorbirii în limbi ca rezultat al pogorării Duhului Sfânt. Momentul este marcat de căderea lor în transă ca urmare a unor posturi îndelungate și invocări istovitoare, după care încep să bolborosească cuvinte fără nici un sens.

Penticostalii dizidenți practică pe scară largă proorocirea. Ei se deosebesc de cultul propriu-zis și prin alte

manifestări: sânt mai rigoriști, țin posturi îndelungate pentru a se „pocăi” și a trece curați în viața veșnică, nu admit frecventarea instituțiilor de cultură (teatrul, cinematograful, case de cultură) și sânt împotriva folosirii mijloacelor moderne de informare (radio, televizor, presă) sub motivul că „adevărul vieții este numai Biblia”. Despre cultul penticostal oficial, dizidenții afirmă că o dată cu recunoașterea sa de către Stat, acesta a abdicat de la principiile evanghelice.

Membrii grupărilor dizidente folosesc în genere o îmbrăcăminte tipică: bărbații nu poartă cravată, unii își lasă mustața și împreună cu femeile din grup sânt obligați să poarte numai îmbrăcăminte de culoare închisă. Unii dintre ei nu apelează la serviciile medicale nici chiar în cazuri grave, susținând că se vor vindeca numai prin rugăciune. Întrunirile lor au loc fie în adunări programate în case de rugăciuni particulare, fie în familie. Pun mare accent pe atragerea tineretului, cu scopul de a-l scoate de sub influența „preocupărilor lumești” și a-l îndrepta exclusiv pe calea studiului biblic.

Dintre aceste grupări, amintim cele mai importante:

1. Biserica Apostolică de ziua a 7-a sau „Penticostalii de ziua a șaptea”.

Gruparea a apărut în satul Valea Florilor din comuna Ploscos, județul Cluj. Frațiunea pornește de la premisa că în cadrul cultului nu se respectă unele practici și sărbători prevăzute în Vechiul Testament și nici nu se păstrează normele alimentare iudaice. Revenind de pe front după anul 1950, unde a trecut prin mai multe încercări care i-au „întărit credința”, Ioan Boer, inițiatorul grupării, a luat legătura cu alte elemente dizidente din județele Cluj, Hunedoara, Maramureș, Suceava, Caraș-Severin, Arad etc.,

în vederea lărgirii grupării dizidente și pentru întocmirea unor memorii în scopul obținerii recunoașterii lor drept cult.

Cum însă gruparea respectivă nu avea nimic comun cu noțiunea de cult, nu s-a pus problema recunoașterii acestor calități, aceștia neîntrunind nici una din condițiile recunoașterii oficiale: existența unei credințe unitar-mărturisită în mod statornic și public de un număr suficient de adepți, cât și exteriorizarea acestei credințe printr-un ansamblu de practici constituite într-un ritual unitar și stabil.

După anul 1968, gruparea a încercat să se reîncadreze în cultul pentecostal, cu condiția ca membrilor ei să li se permită continuarea practicilor specifice. Ulterior au încercat să fuzioneze și cu Adventiștii de ziua a șaptea, însă fără nici un succes.

2. „Biserica lui Dumnezeu cea Apostolică botezată cu Duhul Sfânt” (Universalistii).

Mișcarea a apărut și s-a dezvoltat în ultimii 15 ani. În prezent, numărul adepților a scăzut. Fondatorul mișcării este Victor Chirilă din Arad.

Membrii grupării exclud orice formă de contact cu Statul, afirmând că fiecare grup are nevoie să-și aleagă conducătorii și pastorii în mod liber; consideră că în adunare poate predica orice persoană, indiferent de unde provine și orice doctrină ar prezenta; declară că proorociile, tămăduirile și vedeniile trebuie să fie expuse liber și de către orice credincios; botezurile să fie oficiate în ape curgătoare căci cele făcute în baptister nu sânt biblice; sumele de bani colectate de la credincioși să fie folosite potrivit necesităților, fără nici un fel de evidență; cer ca membrii grupării să nu aibă nici un fel de educație laică, fiindu-le interzisă folosirea

radioului, a televizorului, vizionarea spectacolelor de teatru și cinema etc.

Adepții grupării „universaliste” își motivează ruptura de cultul pentecostal prin aceea că botezurile făcute în numele Sfintei Treimi nu au nici o valoare, fiind admise numai cele săvârșite „în numele lui Iisus Hristos”; văd rânduiețile din cultul pentecostal ca nebiblice și impuse de oameni; acuză conducerea cultului pentecostal că „îi omoară” pe prooroci” (în sensul că nu permit proorocirea oricui și oriunde); învinuiesc cu orice ocazie pastorii pentecostali pentru că nu trăiesc o viață biblică și că predicile lor au deviat de la adevărata credință.

Universalisții au avut succes folosindu-se de fanatismul unor adepți pentecostali și de tendințele multora de practicare a glosolaliei.

3. Gruparea „Al XIII-lea Apostol” sau „Pentecostalii negri”.

Gruparea a apărut în anii 1970 și are aderenți în județele Timiș, Arad, Bihor, Hunedoara, Caraș-Severin etc.

Caracteristicile practicilor adepților acestei grupări sânt următoarele: intensificarea „vorbirii în limbi” și producerea de proorocii susținând că au „glasul Domnului”; sub influența Duhului Sfânt fiecare membru face noi „descoperiri” pentru ceilalți; sânt adepții învierii imediate a acelor care mor dintre ei; sânt în permanență în așteptarea „unei mari lucrări” din partea Domnului, care le va arăta că membrii grupării sânt „poporul ales”; refuză căsătoria, iar celor deja căsătoriți li se interzic relațiile trupești; afirmă că posedă pe Duhul Sfânt și-l pot da tuturor prin atingere; membrii grupului au renunțat la prenume și se numesc între ei după denumirea apostolilor: fratele Petru, fratele Pavel, fratele Ioan etc.; atât bărbații cât și femeile poartă

îmbrăcăminte de culoare închisă – de preferință neagră. Bărbații poartă mustață și barbă, afirmând că sânt aleșii Duhului și că mustața „este descoperită de Dumnezeu”.

Sânt cei mai înverșunați critici ai grupării pentecostale oficiale.

4. „Creștinii liberi”, „Misiunea populară liberă” și „Penticostalii treji”

În cadrul cultului pentecostal se manifestă și alte curente dizidente care, pe plan local, au luat diferite denumiri, cu diverși aderenți în diverse orașe transilvane. Ca specific, fracțiunile insistă pentru necesitatea celui de-al doilea botez pentru toți credincioșii; unii admit ca ființă supremă doar pe Dumnezeu și neagă Treimea, deci dumnezeirea lui Iisus Hristos și a Duhului Sfânt; alții propagă ideea unirii tuturor credincioșilor creștini într-o singură adunare pentru a căpăta forță și trăire.

Indiferent de ce denumire ar purta, grupările religioase dizidente, care mai aparțin sau sânt rupte total din cultul pentecostal, toate dovedesc următoarele trăsături comune: au tendința de a intensifica viața religioasă prin introducerea unor practici fanatice și bolnăvicioase, caracterizate prin posturi și rugăciuni îndelungate, extinderea „glosolaliei” și a proorocirilor sub pretinsa inspirație a Duhului Sfânt; fracțiunile se sustrag datoriiilor către Stat și acuză conducerea oficială a cultului de „trădare” a adevăratei credințe; conducătorii tuturor grupărilor dizidente cer aderenților să nu folosească mijloace culturale ale lumii, care sânt satanice, indiferent de forma sub care li s-ar prezenta; preferă să trăiască izolați refuzând orice contact, mai ales cu atei. X

ISPITELE PENTICOSTALILOR

S puneam mai sus că structura organizatorică a grupării penticostale este una centralizată, în care niște consilii și comitete conduse de un președinte hotărăsc în numele celorlalți credincioși. Însă atunci când cu înverșunare acuză Ortodoxia de „clericalism”, neînțelegându-se deloc *sinodalitatea apostolică* arătată în Scriptură, penticostalii trec sub tăcere propriile structuri și titulaturi copiate direct din orânduirile lumefști²², tipul de

²² Deși mai mulți indivizi printre care și Ravis Pavel Tipei se prezintă cu emfază drept „Președinte al Cultului Penticostal din România”, statutul Cultului prevede doar funcția administrativă de reprezentare juridică și civilă de „președinte al Comitetului executiv”.

organizare centralizată înșelând cu totul idealul „guvernării eclesiale” pe care grupările protestante l-au îmbrățișat crezându-l desăvârșit.

În întărirea celor de mai sus vine și *Scrisoarea Deschisă* semnată de 39 de pastori pentecostali și trimisă la sfârșitul anului 2007 conducerii grupării, în care se prezintă patru crize evidente cu care se confruntă pentecostalismul în România, respectiv: criza morală și spirituală, criza instituțională, criza de identitate și criza relațională. Singurul răspuns din partea CEPEX-ului cultului, compus din R.P. Tipei, Moise Lucaci, Ioan Moldovan și Mocan Romu, a fost înființarea unei comisii care să-i „investigheze” pe cei 39 de pastori semnatari.

Invocând „democratic” neîntrunirea părerii majorității, cei din conducere au arătat a nu fi interesați de deconspirarea foștilor colaboratori ai Securității din rândurile slujitorilor pentecostali, deși s-a cerut anterior înființarea unei *Comisii de Cercetare a Dosarelor*, nici să se revizuiască statutul care să urmărească descentralizarea, limitarea numărului de mandate și interzicerea cumulului de funcții, nici să se uniformizeze *Mărturisirea de Credință*, nici să se dea măcar explicațiile de rigoare în cazurile de deturnare de fonduri și violențele fizice și verbale în care au fost acuzați penal pastori pentecostali de seamă din Maramureș și Caraș-Severin.

Cât de credibilă mai poate fi atunci o grupare religioasă²³ care este acuzată de proprii membri că „tolerează la nivel înalt fariseismul, luxul, opulența, manipularea, cămătăria, discursurile și acțiunile electorale îmbibate de ipocrizie și populism”²⁴ dar care „oficial” promite adeptilor săi mântuirea sufletului?

²³ Neoficial în jur de 500.000 de adepți, după spusele d-lui Moise Lucaci.

²⁴ <http://pentecostalul.files.wordpress.com/2008/02/scrisoare-deschisa.doc>

Răspunsul la această întrebare ar fi o hrană prea tare pentru cei care văd Cultul pentecostal drept organul divin de conducere a Bisericii lui Hristos.

În dorința negrăită a creșterii cu orice preț a mulțimilor de adepți, chemarea pentecostală se deteriorează din ce în ce mai mult, ajungând până acolo încât să deformeze conștient mesajul biblic în favoarea noilor „trenduri” ale lumii, **doctrina ajungând în întregime subordonată practicii.**

Trecând peste aberantele „metode de evanghelizare” importate de peste ocean, ca *rock creștin* sau *hip-hop creștin*, unde Hristos este chemat în ritmurile „înălțătoare” de tobe și chitară electronică de către mulțimile care urlă și tremură în stare de transă²⁵, iată cum înțeleg și predică liderii pentecostali mesajul Celui care a fost cel mai sărac om al tuturor timpurilor, Care s-a născut în iesle și Care nu avea unde să-și plece capul:

„Isus vrea să conduci ultimul tip de 4×4, să trăiești într-o casă elegantă, să ai un telefon mobil ultramodern și să te îmbraci de la cei mai în vogă designeri.”

Acesta este noul mesaj al „bibliei prosperității” lansat la o predică de duminică, în Soweto, de pastorii Adunării Pentecostale din Brazilia – UCKG - *Universal Church of the Kingdom of God*, cu adepți în Africa.²⁶ Credem că acest gen de „predică” este reprezentativă pentru întreg protestantismul,

²⁵ Dacă ziceți că luați doar stilul muzical și puneți versuri creștine, cum se face că acest lucru nu aduce nici o schimbare în gândirea și înfățișarea tinerilor, aceștia păstrând aceiași blugi rupți, plete, lanțuri, tatuaje și poartă aceleași însemne cabalistice? Înșelarea este mai mare, căci practic înlocuiți un idol cu un altul părut creștin.

²⁶ <http://www.ortodoxie-ecumenism.com/2007/06/12/predica-la-pentecostali-sa-conduci-un-4x4-si-sa-ai-ultimul-model-de-mobil>, sursa - Realitatea TV http://www.realitatea.net/68011_Predica-in-Africa-de-Sud--Sa-conduci-un-4x4-si-sa-ai-ultimul-model-de-mobil-.html, preluare Reuters.

pentru toți care citesc aceeași biblie dar o înțeleg fiecare în mod diferit.

Învățăturile Sfinților Părinți și rânduielile după care se călăuzește Biserica ortodoxă sânt în gândirea protestantă echivalentul păgânismului, fiind văzute ca vătămătoare inovații omenești, ca o piatră de gâtul celui care caută „relația personală cu Hristos”.

Lepădând necondiționat cei aproape două mii de ani presărați cu sânge de mucenici, învățături de mărturisitori și minuni de sfinți, protestantismul începe cu greu să-și dea seama că nu a făcut altceva decât să înlocuiască o autentică moștenire creștină cu **un nou set de reguli adaptate în special nevoilor moderne.**

Vedem cel mai bine acest lucru în hotărârile liderilor pentecostali de a reglementa și aplica în adunările locale „*norme biblice de conduită morală și spirituală*”, chiar privind aspectele practice ale vieții comunitare precum îmbrăcămintea, aranjarea părului, purtarea podoabelor (verigheta este considerată de mulți „podoabă”), muzica, manifestările artistice etc.

Nevoia introducerii de „coduri morale”, caută zadarnic să stabilizeze „canonic” principiile centrifuge pe care s-a întemeiat, practic, protestantismul: toți cei ce cred au dreptate, dar mai ales au libertatea de a-și manifesta credința, fiecare în felul său.

Prinși în cercul vicios al *reformei perpetue*, protestanții, de orice culoare ar fi, niciodată nu vor ajunge, nici măcar în interiorul propriei secte, la o unitate, la o împreună-gândire privind mărturisirea de credință sau formele exterioare de cult. Întotdeauna vor fi câțiva „înnoitori” care să dorească o credință „mai biblică”, „mai adevărată”, opusă celei „decăzute” a celor „învechiți”.**X**

ÎNVĂȚĂTURĂ COMPARATĂ. ÎNDREPTAR DE MĂRTURISIRE ORTODOXĂ²⁷

Despre Botez și darurile Sfântului Duh

Penticostalii susțin că există două botezuri distincte: botezul cu apă și botezul cu Duhul Sfânt. De aceea cred și învață că nu toți creștinii au Duhul Sfânt, chiar dacă au fost botezați cu apă, „demonstrând” aceasta prin faptul că cine a primit Duh

²⁷ Acest capitol are la bază cartea lui P. Panaghiotidi, *Rătăcirea penticostalilor*, Ed. Orthodoxos Kypseli, 1993.

Sfânt a primit și daruri speciale, îndeosebi darul grăirii în limbi.

Penticostalii aduc ca argument un fapt petrecut în Samaria.

Diaconul Filip coboară în Samaria și propovăduiește cuvântul lui Dumnezeu. Mulți samarineni cred și se botează. Faptul acesta îl cunoaște Biserica Ierusalimului și trimite pe Apostolii Petru și Ioan, care, după ce s-au coborât acolo, s-au rugat, și toți credincioșii care fuseseră botezați în numele lui Iisus au primit îndată Duhul Sfânt.

Acest fapt îl invocă penticostalii pentru a ne arăta că unul este botezul cu apă și altul cu Duhul Sfânt. Dar să vedem cum relatează acest fapt cartea Faptele Apostolilor: *„Iar apostolii din Ierusalim, auzind că Samaria a primit cuvântul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru și pe Ioan; care, coborând, s-au rugat pentru ei, ca să primească Duhul Sfânt. Căci nu se pogorâse încă peste nici unul din ei, ci erau numai botezați în numele Domnului Iisus.”* Fapte 8.14-16

Însă aici avem un caz particular. Cel care-i catehizase și botezase pe samarineni era Filip, unul din cei șapte diaconi; ca diacon, Filip avea puterea de a boteza, însă nu avea darul transmiterii Duhului Sfânt, precum aveau apostolii. De aceea Biserica Ierusalimului a trimis mai apoi pe Apostolii Petru și Ioan, ca să împărtășească Duhul Sfânt celor care fuseseră botezați doar formal. Acest citat este mai degrabă împotriva inovațiilor penticostale, aducând mărturie și despre treptele sacerdotale (diacon, preot, episcop) prezente de la început în Biserica primară și păstrate până astăzi prin harul hirotoniilor doar în Biserica cea Ortodoxă.

Un alt temei pe care îl invocă penticostalii este o întâmplare petrecută în Efes.

Mulți efeseni fuseseră botezați, dar nu primiseră Duhul Sfânt. Faptul acesta s-a petrecut cu Apolo în Efes: *„Și, pe*

când Apolo era în Corint, Pavel, după ce a străbătut părțile de sus, a venit la Efes. Și, gășind câțiva ucenici, a zis către ei: Oare ați primit Duhul Sfânt când ați crezut? Iar ei au zis către el: Dar nici n-am auzit că este Duh Sfânt. Și el i-a întrebat: Dar în ce v-ați botezat? Ei au răspuns: în botezul lui Ioan. Iar Pavel a zis: Ioan a botezat cu botezul pocăinței, spunând poporului să creadă în Cel ce avea să vină după el, adică în Iisus Hristos. Și, auzind ei, s-au botezat în numele Domnului Iisus. Și, punându-și Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt a venit peste ei și vorbeau în limbi și prooroceau.” Fapte 19.1-6

La fel ca mai sus, acest fapt este împotriva argumentelor pentecostale, deoarece acei efeseni pe care îi întâlnise Apostolul Pavel nu erau nici măcar botezați. Botezul pe care îl primiseră nu era cel creștinesc, ci era botezul pocăinței lui Ioan. **Numai după ce au fost botezați de Apostol în numele lui Iisus**, îndată au primit Duhul Sfânt. De aceea nu există separat botez în apă și botez în Duhul Sfânt. Pasajul evanghelic confirmă de fapt Predania Bisericii, aceea că *nici mireni, nici măcar diaconii, ci numai Apostolii sau urmașii Apostolilor, episcopii și preoții, au continuitatea harului Cincizecimii prin care pot dărui credincioșilor Taina Sfântului Botez.*

De unde au atunci Pentecostalii harul Cincizecimii, căci le lipsesc cu desăvârșire 2000 de ani de continuitate apostolică, acel dar al Harului transmis doar prin punerea mâinilor Apostolilor pe capul episcopilor, doar prin Biserica Ortodoxă? Mărturisesc o „cincizecime după Cincizecime”, o „pogorâre a Duhului” particulară sau personală? Atunci și botezul lor este unul diferit, fără nici o legătură cu harul Duhului Sfânt dăruit doar prin mâinile Apostolilor.

Sfânta Scriptură învață că există un singur botez „în apă și în Duh” atunci când Domnul Hristos, vorbind lui Nicodim despre nașterea cea de sus a omului, zice:

„Amin, amin zic ție: dacă cineva nu se va naște din apă și din Duh, nu poate intra în împărăția lui Dumnezeu”. Și, arătând ceea ce urmează din aceasta, adaugă: „Cel născut din trup, trup este și cel născut din Duhul, duh este.” Ioan 3.5-6

Aici, Domnul învață pe Nicodim că omul, de la început, când se botează, primește pe Duhul Sfânt. Nu există două botezuri deosebite: unul cu apă și unul cu Duhul Sfânt.

Sfântul Apostol Pavel, scriind către Corinteni, zice:

„Pentru că într-un Duh ne-am botezat noi toți, ca să fim un singur trup, fie iudei, fie elini, fie robi, fie liberi, și toți la un Duh ne-am adăpat” I Cor.12.13 Aici, Apostolul Pavel accentuează că toți corintenii erau botezați cu apă și cu Duh.

Mai mult, ce rost mai are atunci botezul dacă nu ne unește cu Duhul, precum Apostolul Pavel arată că omul nu poate primi înfierea și numele de creștin fără Duhul Sfânt:

„Pentru că n-ați primit iarăși un duh al robiei, spre temere, ci ați primit Duhul înfierii, prin care strigăm: Avva, Părinte!” Rom. 8. 15 „Și, pentru că sânteți fii, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile voastre, care strigă: Avva, Părinte!” Gal. 4.6

Cuvântul lui Dumnezeu arată hotărât că cine nu are pe Duhul Sfânt nu aparține lui Hristos, după mărturisirea Sfinților Apostoli Petru și Ioan:

„Dar voi nu sânteți în carne, ci în Duh, dacă Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi. Iar dacă cineva nu are Duhul lui Hristos, acela nu este al Lui.” Rom. 8.9

„Cel ce păzește poruncile Lui, rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu în el; și prin aceasta cunoaștem că El rămâne în noi, din Duhul pe care ni L-a dat.” I Ioan 3.24

„Din aceasta cunoaștem că rămânem în El și El întru noi, fiindcă ne-a dat din Duhul Său.” I Ioan 4.13

Vorbirea în limbi în Biserica primară

Să vedem cum ni se înfățișează vorbirea în limbi în Biserica primară. Cuvântul lui Dumnezeu ne arată următoarele arătări publice de grăire în limbi, venite de la Duhul Sfânt.

Prima manifestare o găsim la Apostoli.

„Și când a sosit ziua Cincizecimii, erau toți adunați în același loc. Și din cer, fără de veste, s-a făcut un vuiet ca de suflare de vânt ce vine repede, și a umplut toată casa unde ședeau ei. Și li s-au arătat împărțite limbi ca de foc și au șezut pe fiecare dintre ei. Și s-au umplut toți de Duhul Sfânt și au început să vorbească în alte limbi, precum le dădea lor Duhul a grăi” Fapte 2.1-4

Observăm câteva diferențe majore dintre vorbirea în limbi la Apostoli și glosolalia pentecostală: Apostolii nu au căzut în transă, în stare de inconștiență, nu aveau tălmaci sau tâlcuitori la cuvintele lor, nu au început să tremure, să râdă sau să danseze isteric, și un lucru minunat, cei de față înțelegeau cuvântul - o dată rostit -, fiecare în a sa limbă.

A doua manifestare o întâlnim în Cezareea, când Apostolul Petru a fost chemat de către sutașul roman Corneliu să vorbească. Atunci a avut loc un fapt unic în istoria Bisericii. În timp ce Petru vorbea către păgâni, deodată S-a pogorât Duhul Sfânt peste cei ce ascultau, fără să fi fost botezați și fără ca Petru să-și fi pus mâna peste ei, dându-le darul grăirii în limbi:

„Și, pe când Petru vorbea aceste cuvinte, Duhul Sfânt a căzut peste toți care ascultau cuvântul. Iar credincioșii tăiați împrejur, care veniseră cu Petru, au rămas uimiți, pentru că darul Duhului Sfânt s-a revărsat și peste neamuri. Căci îi auzeau pe ei vorbind în limbi și slăvind pe Dumnezeu.” Fapte 10.44-46

Împlinirea perioadei de cincizeci de zile de la Paștile iudaic era sărbătoarea prin care era celebrat legământul

dintre Dumnezeu și Israel (Lev 23.15-21; Deut 16.9-11) și înnoirea legământului (II Par 15.10-13). Și pentru aceasta, iudeii (și mai ales cei care se încreștinaseră) socoteau că atât Mesia, cât și plinirea Duhului Sfânt, aparțin exclusiv „neamului ales”: „*Iar credincioșii tăiați împrejur, care veniseră cu Petru, au rămas uimiți, pentru că darul Duhului Sfânt s-a revărsat și peste neamuri.*” ^{Fapte 10.45}

Însuși Mântuitorul Hristos a arătat că mântuirea nu este un privilegiu al iudeilor, iar Creștinismul nu este o lucrare a sângelui iudaic ci a harului lui Dumnezeu la care vor fi chemate toate neamurile: „*Oare Dumnezeu este numai al iudeilor? Nu și al păgânilor? Da, și al păgânilor*” ^{Rom. 3.29}, zice Apostolul Pavel. Și Apostolul Petru în ziua Cincizecimii a zis către mulțimea iudeilor: „*Căci vouă vă este dată făgăduința și copiilor voștri și tuturor celor de departe, pe oricâți îi va chema Domnul Dumnezeuul nostru*” ^{Fapte 2.39}

Așadar, această minune s-a făcut din pricina învârtoșării iudeilor, iar Scriptura ne arată că cei care primiseră darul limbilor au fost imediat botezați de către Apostol: „*Poate, oare, cineva să oprească apa, ca să nu fie botezați aceștia care au primit Duhul Sfânt ca și noi? Și a poruncit ca aceștia să fie botezați în numele lui Iisus Hristos. Atunci l-au rugat pe Petru să rămână la ei câteva zile.*” ^{Fapte 10.47-48}

A treia manifestare o întâlnim în Efes

„*Pavel, după ce a străbătut părțile de sus, a venit în Efes. Și gășind câțiva ucenici, a zis către ei: Primit-ați voi Duhul Sfânt când ați crezut? Iar ei au zis către el: Dar nici n-am auzit dacă este Duh Sfânt. Și el a zis: Deci în ce v-ați botezat? Ei au zis: În botezul lui Ioan. Iar Pavel a zis: Ioan a botezat cu botezul pocăinței, spunând poporului să creadă în Cel ce avea să vină după el, adică în Iisus Hristos. Și auzind ei, s-au botezat în numele Domnului Iisus. Și punându-și Pavel mâinile peste ei,*

Duhul Sfânt a venit asupra lor și vorbeau în limbi și prooroceau. Și erau toți ca la doisprezece bărbați.” ^{Fapte 19.1-7}

Din nou, Scriptura ne arată validitatea botezului săvârșită doar prin mâna Apostolului, contrazicând astfel învățătura privind cele două botezuri diferite, ba mai mult, arată că cei doisprezece bărbați au căpătat pe lângă vorbirea în limbi și darul proorociei, harismă mult mai ușor de verificat, însă de care penticostalii se feresc să vorbească de vreme ce nu o pot dovedi în timpul așa-zisei „*pogorâri ale duhului*”

Penticostalii susțin că dovada primirii Duhului Sfânt este grăirea în limbi. Însă nicăieri în Noul Testament nu se spune că toți credincioșii vorbeau în limbi. Dimpotrivă, avem mărturii din cuvântul lui Dumnezeu că nu toți primeau darul grăirii în limbi. Scrie Apostolul Pavel: „*Oare toți vorbesc în limbi?*” ^{I Cor. 12.30}

Când au crezut cei trei mii, în ziua Cincizecimii, se spune că nu au primit darul grăirii în limbi (Fapte 2.38). De asemenea, mai târziu, când iarăși mulțimile au venit la credință, Scriptura arată că acestea nu au primit darul grăirii în limbi (Fapte 4.4).

Dacă ar fi sinceri în credință, penticostalii ar trebui să se lepede de învățătura lor atunci când nici Lidia (Fapte 16.5), nici temnicerul din Filipi (Fapte 16.33), și nici când Apostolul Pavel scriind despre Crispus, mai marele sinagogii: „*Dar Crispus, mai marele sinagogii, a crezut în Domnul împreună cu toată casa sa; și mulți dintre Corinteni, auzind, credeau și se botezau*” ^{Fapte 18.8} nu primesc darul vorbirii în limbi în urma botezului.

Grăirea în limbi este pentru cei necredincioși. Penticostalii grăiesc în limbi în toate adunările lor. Însă

Apostolul Pavel spune că darul grăirii în limbi este dat ca semn pentru cei necredincioși: *„Fraților, nu fiți copii la minte. Fiți copii când este vorba de răutate. La minte însă fiți desăvârșiți. În Lege este scris: «Voi grai acestui popor în alte limbi și prin buzele altora și nici așa nu vor asculta de Mine, zice Domnul». Așa că vorbirea în limbi este semn nu pentru cei credincioși, ci pentru cei necredincioși.”* I Cor. 14.20-22

Grăirea în limbi, ca orice alt dar al Duhului Sfânt, nu se manifestă oriunde și oricum, fără rost, ci spre adevărarea credinței, nu spre cuvinte multe și nedeslușite, ci spre liniștire, pace și orânduială, spre învățarea mulțimilor și nu spre zarvă, tulburare și ieșire din minți, nici ca revelație personală, îngâmfare sau „probă” de credință. Scrie Apostolul Pavel:

„Mulțumesc Dumnezeului meu că vorbesc în limbi mai mult decât voi toți; dar, în Biserică, vreau să grăiesc cinci cuvinte cu mintea mea, ca să învăț și pe alții, decât zeci de mii de cuvinte într-o limbă străină.” I Cor. 14.18-19 *„Deci, dacă s-ar aduna Biserica toată laolaltă și toți ar vorbi în limbi și ar intra neștiutori sau necredincioși, nu vor zice oare că sânteți nebuni?”* I Cor. 14.23

Un mare dar este proorocia

Penticostalii se laudă cu vorbirile în limbi și socotesc că cei ce nu grăiesc în limbi sânt lipsiți de darul Sfântului Duh. Dar Apostolul Pavel susține că cel mai mare dar al Sfântului Duh este proorocia:

„Căutați dragostea. Râvniți însă cele duhovnicești, dar mai ales ca să proorociți. Pentru că cel ce vorbește într-o limbă străină, nu vorbește oamenilor, ci lui Dumnezeu; și nimeni nu-l înțelege, fiindcă el în duh grăiește taine. Cel ce proorocește vorbește oamenilor spre zidire, îndemn și mângâiere. Cel ce grăiește într-o limbă străină pe sine singur se zidește, iar cel ce proorocește zidește Biserica. Voiesc ca voi toți să graiți în limbi, dar mai cu seamă să

proorociți. Cel ce proorocește e mai mare decât cel care grăiește în limbi. » I Cor. 14.1-5

„Iar dacă toți ar prooroci și ar intra vreun necredincios sau vreun neștiutor, el este dovedit de toți, el este judecat de toți; cele ascunse ale inimii lui se dau pe față și astfel, căzând cu fața la pământ, se va închina lui Dumnezeu...” » I Cor. 14.24-25

Dacă vorbirile în limbi pot fi contrafăcute sau simulate, în schimb, proorocia mincinoasă poate fi ușor vădită prin neîmplinirea sa. Istoria protestantă este plină de false profeții privind ziua sfârșitului lumii, profeții mincinoșii fiind un semn văzut al înșelării diavolești, dar mai ales arată minciuna ideologiei „creștine” pe care aceste grupări religioase o cred și o propovăduiesc.

Vorbirea în limbi este cel din urmă dar

În șirul darurilor Sfântului Duh, Apostolul Pavel pune grăirea în limbi în locul cel din urmă:

„Și fiecăruia se dă arătarea Duhului spre folos. Că unuia i se dă prin Duhul Sfânt cuvânt de înțelepciune, iar altuia, după același Duh, cuvântul cunoștinței. Și unuia i se dă întru același Duh credință, iar altuia darul vindecărilor întru același Duh; unuia faceri de minuni, iar altuia proorocie; unuia deosebirea duhurilor, iar altuia felurite limbi și altuia tălmăcirea limbilor” ¹

Cor. 12.7-11 „Și pe unii i-a pus Dumnezeu în Biserică: întâi apostoli, al doilea prooroci, al treilea învățători; apoi pe cei ce au darul de a face minuni, apoi darurile vindecărilor, ajutorările, cârmuirile, felurile limbilor.” ¹ I Cor. 12.28

Iubirea este cel mai mare dar

Apostolul Pavel spune că iubirea este cel mai mare dintre toate darurile:

„Râvniți însă la darurile cele mai bune și vă arăt încă o cale, care le întrece pe toate. De aș grăi în limbile oamenilor și ale

îngerilor, iar dragoste nu am, sânt aramă sunătoare și chimval răsunător” I Cor. 13.1 „Iar acum rămân acestea trei: credința, nădejdea și dragostea. Iar cea mai mare dintre acestea este dragostea” I Cor. 13.13 „Întru aceasta vor cunoaște toți că sânteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții” Ioan 13.35

Ceea ce mântuiește pe om nu sânt darurile, ci dragostea întru Hristos, care este culmea virtuților. **Oamenii fără de daruri se pot mântui, dar omul fără iubire și credință dreaptă, nicidecum.** Însuși Mântuitorul o zice: „Mulți îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, oare nu în numele Tău am proorocit și nu în numele Tău am scos draci și nu în numele Tău multe minuni am făcut? Și atunci voi mărturisi lor: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtați-vă de la Mine cei ce lucrați fărădelegea” Matei 6.22-23

Nu vorbirea în limbi ne garantează mântuirea, ci păstrarea credinței apostolice neschimbată. Și Apostolul Pavel scrie: „Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința” Gal. 5.22

Și Apostolul Petru scrie: „Pentru aceasta puneți și din partea voastră toată sânguința și adăugați la credința voastră: fapta bună, iar la fapta bună: cunoștința, la cunoștință: înfrânarea, la înfrânare: răbdarea, la răbdare: evlavia, la evlavie: iubirea frățescă, la iubirea frățescă: dragostea. Căci dacă aceste lucruri sânt în voi și tot sporesc, ele nu vă vor lăsa nici trândavi, nici fără roade în cunoașterea Domnului nostru Iisus Hristos” II Petru 1.5-8

Altceva este primirea și altceva plinătatea Duhului Sfânt. De multe ori se spune în Sfânta Scriptură că Sfinții Apostoli - care mai înainte au primit Duhul Sfânt și toate darurile - s-au umplut iarăși de Duhul Sfânt. Penticostalii, răstălmăcind înțelesul plinirii Duhului Sfânt, susțin că aceasta însemnează botezul Duhului Sfânt.

Ce spune cuvântul lui Dumnezeu: „*Atunci Petru, plin fiind de Duhul Sfânt, le-a vorbit...*” ^{Fapte 4.8}

Oare aceasta însemnează că Petru în ceasul acela a fost botezat cu Duhul Sfânt? Nicidecum, ci atunci Duhul Sfânt i-a dat putere și înțelepciune să vorbească cu hotărâre mai marilor poporului.

Același lucru se spune și despre Pavel: „*Iar Saul, care se numește și Pavel, plin fiind de Duhul Sfânt, a privit țintă la el și a zis...*” ^{Fapte 13.9}

Și aici, în ceasul acela Pavel nu a fost botezat cu Duhul Sfânt, ci Duhul Sfânt i-a dat putere să mustre pe Elimas vrăjitorul.

Același lucru se spune și despre ucenici: „*Iar ucenicii s-au umplut de bucurie și de Duhul Sfânt*” ^{Fapte 13.22} Tot așa, Pavel poruncește credincioșilor: „*Și nu vă îmbățați de vin, în care este pierzare, ci vă umpleți de Duhul*” ^{Efes. 5.18}

Toate acestea arată că nu există un botez după botez în Duhul Sfânt, ci că există o plinire în Duhul Sfânt, un urcuș anevoios (asceza) din treaptă în treaptă în drumul spre unirea cu Hristos.

Răstălmăcirile pentecostalilor

Pentecostalii răstălmăcesc multe locuri din Sfânta Scriptură, străduindu-se să arate că vorbirea în limbi este primul dar pe care Duhul Sfânt l-a dat în Biserică și pe care numai ei îl continuă acum.

Aduc mărturie proorocia lui Ioil: „*Iar în zilele din urmă, zice Domnul, voi turna din Duhul Meu peste tot trupul și fiii voștri și fiecele voastre vor prooroci și cei mai tineri ai voștri vor vedea vedenii și bătrânii voștri visuri vor visa. Încă și peste slugile Mele și peste slujnicele Mele voi turna în zilele acelea din Duhul Meu și vor prooroci*” ^{Fapte 2.17-18} Această proorocie o menționează

penticostalii pentru a îndreptăți harismele și vorbirile în limbi.

Aici trebuie să avem în vedere un amănunt esențial. Proorocia lui Ioil vorbește despre zilele cele din urmă. Trebuie să avem în vedere că atunci când proorocii Vechiului Testament vorbeau despre zilele cele din urmă, se refereau cel mai adesea la zilele venirii lui Mesia. Multe locuri din Vechiul Testament, care vorbesc despre zilele din urmă, arată prima venire a Mântuitorului Hristos: Gen. 49.1, Isaia 2.2, Daniil 2.28 și multe altele.

Profeția lui Ioil pe care o invocă penticostalii conține două proorocii: una despre revărsarea Duhului Sfânt - care a avut loc în ziua Cincizecimii, și alta care se referă la a doua venire a Domnului. De aceea, proorocia în continuare zice: *„Soarele se va schimba în întuneric și luna în sânge, înainte de a veni ziua Domnului cea mare și strălucită”* ^{Fapte 2.20}

Prima parte a proorociei lui Ioil s-a împlinit în ziua Cincizecimii.

Mulțimilor care în ziua Cincizecimii se îndoiau de cele ce vedeau, Apostolul Petru le răspunde: *„Aceștia nu sânt beți, cum vi se pare vouă, căci este al treilea ceas din zi. Ci aceasta este ceea ce s-a spus prin proorocul Ioil: Și în zilele cele din urmă, zice Domnul, voi turna din Duhul Meu...”* ^{Fapte 2.15-16}

Apostolul Petru arată și penticostalilor că ziua Cincizecimii a fost proorocită de proorocul Ioil și că s-a împlinit în acele zile. Dar când o proorocie s-a împlinit, nu are cum să se mai repete. Să arătăm câteva proorocii care s-au împlinit și nu se vor mai repeta a doua oară în viitor:

1. Nașterea Domnului din Fecioară: *„Iată, Fecioara va avea în pântece și va naște Fiu și se va chema numele lui Emanuel”* ^{Matei 1.23}

2. Patria lui Mesia: *„Și tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nu ești nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din*

tine va ieși Conducătorul, care va paște pe poporul Meu Israil”
Matei 2.6

3. Omorârea pruncilor din Betleem: „*Glas în Rama s-a auzit, plângere și tânguire multă: Rahila își plânge copiii și nu voiește să se mângâie pentru că nu sânt”* ^{Matei 2.18} Și această proorocie s-a împlinit și nu se va mai repeta.

4. Ioan Înaintemergătorul: „*El este acela despre care a zis proorocul Isaia: Glasul celui ce strigă în pustie: pregățiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui”* ^{Matei 3.3}

5. Intrarea Domnului în Ierusalim: „*Spuneți fiicei Sionului: Iată, împăratul tău vine la tine blând și șezând pe asină, pe mânz, fiul celei de sub jug”* ^{Matei 21.5}

Toate aceste proorocii s-au împlinit în zilele lui Mesia și nu se mai pot repeta în viitor. Așa și cu proorocia lui Ioil, despre revărsarea Duhului Sfânt în ziua Cincizecimii - s-a împlinit o singură dată, precum am văzut, în zilele Sfinților Apostoli. Fără nici un temei, penticostalii invocă o *altă cincizecime*, particulară și personală, pentru a susține vorbirea lor în limbi.

Un alt text pe care îl răstălmăcesc penticostalii se află la Sfântul Evanghelist Marcu:

„Iar celor ce vor crede, le vor urma aceste semne: în numele Meu draci vor izgoni, în limbi noi vor grăi, șerpi vor lua în mâini și chiar de vor bea ceva dătător de moarte, nu-i va vătăma, peste bolnavi își vor pune mâinile și se vor face sănătoși” ^{Marcu 16.17-18}

Aici, Domnul pomenește cinci semne pe care le vor face credincioșii, între care și vorbirea în limbi.

De ce dar, penticostalii se opresc numai la semnul grăirii în limbi și nu le pot împlini și pe celelalte? **Oare „duhul sfânt” penticostal lucrează numai unidirecțional?** Sau poate penticostalii susțin că pot face minuni, tămădui și izgoni draci! Dacă într-adevăr au darurile Duhului, să meargă în mijlocul îndrăciților, a nebunilor, a orbilor și

paraliticilor. Să meargă să-i vindece în public, măcar pe unul din aceștia, cum au făcut Apostolii. Au ocazia să adeverească prin faptă ceea ce susțin cu vorbe.

Un alt loc pe care îl răstălmăcesc pentecostalii este la Sfântul Apostol Pavel: „*Nimeni nu poate să zică: Domn este Iisus, decât în Duhul Sfânt*” ^{I Cor. 12.3} înțelegând că, de vreme ce cheamă numele Domnului, potrivit cu cuvântul Apostolului, acest lucru arată că au pe Duhul Sfânt.

Aici, apostolul Pavel nu arată simpla chemare a numelui Domnului, ci recunoașterea că Hristos este Domn și Dumnezeu al Sfintei Treimi. Iar această *înțelegere* se face prin descoperirea Duhului Sfânt în inima care *mărturisește drept cuvântul adevărului*. Până și new-agerii așteaptă un „hristos”, până și Antihrist va fi numit „hristos”, până și păgânii cred într-un „domn”. **Important nu este că pomenești cuvântul „hristos”, ci ce fel de Hristos mărturisești. Este Cel adevărat, propovăduit de Apostoli, mărturisit de mucenici și împărtășit de Biserică?**

De aceea Hristos adeverește că vor fi mulți care vor folosi numele Lui, ca să înșele pe cei mulți: „*De ce îmi ziceți Doamne, Doamne, și nu faceți ceea ce zic?*” ^{Luca 6.46} „*Doamne, Doamne, deschide-ne nouă! Și El, răspunzând, vă va zice vouă: Nu vă știu de unde sânteți.*” ^{Luca 13.25}

Vorbirea în limbi a pentecostalilor conține cuvinte străine, care nu alcătuiesc o vorbire coerentă și precisă. Oare în felul acesta vorbeau Apostolii în ziua Cincizecimii? Să vedem în cartea Faptele Apostolilor:

„*Și, iscându-se vuietul acela, s-a adunat mulțimea și s-a tulburat, căci fiecare îi auzea pe ei vorbind în limba sa*” ^{Fapte 2.6}
Minunat era că toți auzeau cuvântul rostit o singură dată însă îl înțelegeau fiecare după limba sa. Și adaugă: „*Și erau uimiți toți și se minunau zicând: Iată, nu sânt aceștia care vorbesc toți*

galileeni? Și cum auzim noi fiecare limba noastră în care ne-am născut?” ^{Fapte 2.7-8}

Să nu uităm că în acea zi erau adunați la Ierusalim și oameni din diaspora iudaică, veniți la Ierusalim pentru sărbătoarea Cincizecimii, emigranți care-și pierduseră limba maternă și o vorbeau pe aceea a țării în care trăiau, cărora li se adăugau prozeliții, adică păgânii convertiți la iudaism. Dacă toți ar fi vorbit limba evreiască, nu ar fi fost nici o minune și nu era nici un motiv ca Duhul Sfânt să facă Apostolii să vorbească în limbile neamurilor.

Dar la pentecostali se întâmplă un lucru ciudat, **deși vorbesc cuvinte neînțelese, totuși nu se adresează celor străini, ci celor de aceeași limbă.** Și se pune firesc întrebarea: De ce pentecostalii români vorbesc cuvinte neînțelese celorlalți pentecostalii români, astfel încât să poată fi înțeleși doar prin „translator”? Nu cumva scopul este stimularea emoțională, impresionarea și înșelarea auditorilor?

Și mai important este faptul că atunci când vestiți pastori „harismatici” vin din America sau Europa și vorbesc în adunările din România, au nevoie de tălmăcire. Și nici unul din ei, niciodată, nu a vorbit românește²⁸, chiar dacă era harismatic și avea darul grăirii în limbi. De asemenea, misionarii pentecostali trimiși în țări străine învață mai întâi în școli ca să vorbească limba neamului la care vor merge.

Au vorbit oare Apostolii cu tălmaci în ziua Cincizecimii? Ar fi fost curată înșelătorie și decepție!

Vorbirea în limbi nu este îngăduită femeilor. În adunările pentecostalilor femeile au întâietate la grăirea în limbi. Dar cuvântul lui Dumnezeu este mult mai categoric în

²⁸ Fără să o fi învățat dinainte.

această privință, atunci când zice: „*Ca în toate Bisericile sfinților, femeile voastre să tacă în biserică, căci lor nu le este îngăduit să vorbească ci să se supună, precum zice și Legea, căci este rușinos ca femeile să vorbească în biserică*” I Cor. 14.34-35

Și, în timp ce în adunările penticostalilor femeile au capul acoperit, gura și limba lor nu se supun cuvântului lui Dumnezeu. Acoperământul capului este semn de supunere și de tăcere, și nu de neorânduială și exaltare în Biserică.

Scriptura învață să deosebim adevărul de minciună în vremea noastră: „Cât despre proorocii – se vor desființa; darul limbilor va înceta; știința se va sfârși” I Corinteni 13.8, spre a nu confunda Cincizecimea cu noul Babel.

Așa-zisa „*vorbire în limbi*” este întâlnită nu numai în adunările penticostalilor, ci și la mahomedani, indieni, spirițiști, mormoni, mediumi care aparțin diferitelor religii și învățături păgâne. Oare toate aceste „*vorbiri*” pot veni de la Duhul Sfânt, când cei care le practică aparțin unor credințe potrivnice adevărului și învățăturilor creștine?

Diavolul înșală pe cei mulți prin chipul faptei bune, prin părutele minuni dumnezeiești. Și Satana s-a folosit de grăirea în limbi când i-a amăgit pe Adam și Eva, prin mijlocirea șarpelui. Și diavolul se poate preface în apostol, în prooroc, în înger de lumină (II Cor. 11.14). De aceea Sfântul Apostol Ioan poruncește: „*Iubiților, nu credeți oricărui duh, ci cereți duhurile dacă sânt de la Dumnezeu*” I Ioan 4.1

Până acum, „*minunea*” penticostală nu a uimit lumea și nu a întors-o la creștinism. Dimpotrivă, grăirea în limbi este vehement contestată mai ales de celelalte grupări protestante, care o văd ca o formă de ocultism practică de cei care râvnesc la dobândirea de „*puteri paranormale*” și nu a credinței smerite întru Hristos.

Atâta timp cât gruparea pentecostală este continuu fărâmițată lăuntric în fracțiuni și dizidențe potrivnice, înseamnă că nici măcar ai lor nu au reușit să se înțeleagă într-o limbă comună.

Să ne depărtăm și să nu „luăm aminte la duhurile cele înșelătoare și la învățăturile dracilor”^{1 Tim. 4.1} ca să nu confundăm turnul Babel cu Biserica lui Hristos; căci glasul Duhului Sfânt este unul singur, rostit în Biserica cea una, cea care a păstrat de două mii de ani neschimbat Cuvântul lui Dumnezeu și învățătura apostolească.

De ce grăirea în limbi s-a restrâns numai la Biserica Apostolică?

Biserica primară avea de luptat cu doi mari dușmani; pe de o parte cu iudaismul, cu jertfele, cu templul, cu tăierea împrejur, pe de altă parte cu păgânismul, cu vrăjitoria și sacrificiile sărbătorilor idolatre. Biserica, în fața acestora, nu avea nimic altceva de adus decât propovăduirea Crucii și a Învierii. De aceea s-a făcut arătată prezența Duhului Sfânt cu darurile, cu semnele și cu minunile dumnezeiești, ca ochii cei întunecați să vadă puterea credinței celei noi.

Spune Sfântul Ioan Hrisostom că Dumnezeu a voit să întărească Biserica la început cu diferitele daruri ale Sfântului Duh, iar când Biserica s-a întărit, minunile pentru ochii cei necredincioși au încetat.

Istoria și Predania Bisericii nu vorbesc despre vorbitori în limbi după perioada apostolică. Primul dar care a încetat a fost vorbirea în limbi. După ce apostolii au încreștinat neamurile, vorbirea în limbi a încetat, deoarece fiecare popor își mărturisea mai departe credința în propria limbă.

Și celelalte daruri, tămăduirile și învierile din morți au început să slăbească, nu pentru că încetase să lucreze Duhul Sfânt, ci nu mai era nevoie de semne. Însuși Domnul zice:

„*Fericiți sânt cei ce nu au văzut și au crezut*”^{Ioan 20.29} Și Apostolul Pavel scrie: „*Fiindcă iudeii cer semne, iar păgânii caută înțelepciune, noi propovăduim pe Hristos răstignit*”^{I Cor. 1.22}

Până astăzi, Biserica împărtășește mulțimi de daruri sufletești credincioșilor săi: înțelepciunea, cunoștința, dreapta credință, deosebirea duhurilor (vezi I Cor. 12), daruri care zidesc lăuntric și nu exteriorizează spre impresionare înfierbântate manifestări sufletești.

Alte rătăcirii pentecostale

Ca unii ce sânt lipsiți de succesiunea apostolică, pentecostalii, ca toate celelalte grupări sectare (baptiști, adventiști, evangheliști, iehoviști, mormoni), resping Predania Bisericii și Sfintele Taine, nu cinstesc pe Maica Domnului și sfinții Bisericii.

Răstălmăcirile intenționate ale Scripturii

Întreaga ideologie protestantă este întemeiată în primul rând pe răstălmăcirile intenționate ale Scripturii. Astfel, traducerea Cornilescu, biblia de referință a protestanților, conține numeroase greșeli care aduc pierderea adâncimii și adevărilor înțeleșurilor apostolice:

- în primul rând, cea mai mare și mai importantă eroare apare la traducerea cuvintelor Apostolului Pavel cu privire la mântuire. În timp ce în traducerea ortodoxă este folosit un timp gramatical continuu - *creștinii se mântuiesc* - în traducerea lui Cornilescu scrie *creștinii „sânt mântuiți”*, în spiritul învățaturii protestante că mântuirea este încheiată, că are o dată calendaristică precisă în viața credinciosului și că este sigură. Originalul grecesc cuprinde un timp

gramatical asemănător prezentului continuu din limba engleză - creștinii se mântuiesc în cadrul unui proces duhovnicesc prin care viețile lor sânt transformate (vezi și *alergarea către țintă*). Această traducere eronată folosită de Cornilescu conduce în mod inevitabil la o contradicție cu cuvintele Apostolului Pavel, care spune că nu este mântuit și că aleargă încă după cunună.

- o altă schimbare a textului este traducerea selectivă a cuvântului care apare în Noul Testament cu referire la Predanie. Citim în traducerea lui Cornilescu: „*Așadar, fraților, rămâneți tari și țineți învățăturile pe care le-ați primit fie prin viu grai, fie prin epistola noastră.*” ^{II Tesaloniceni 2.15} Cuvântul tradus aici „învățăturile” este cuvântul grecesc *paradosis*, același cuvânt care apare și în textul din Matei 15.2,3, unde Iisus îi ceartă pe iudei pentru că respectă mai mult niște porunci omenești în dauna poruncilor lui Dumnezeu. Cornilescu, având anumite prejudecăți împotriva Predaniei ortodoxe, a preferat să folosească un alt cuvânt. Ce spune de fapt textul din Tesaloniceni? Apostolul Pavel îi îndeamnă pe credincioși să țină predania și rânduielele învățate de la el, atât cea scrisă, cât și cea orală.

- La Evrei 7.24, în Biblia ortodoxă se poate citi: „*Dar Iisus are o preoție netrecătoare prin aceea că El rămâne în veac*”, pe când în traducerea Cornilescu scrie „*Dar El, fiindcă rămâne în veac, are o preoție, care nu poate trece de la unul la altul*”. Citatul este folosit de protestanți pentru a justifica interpretările lor față de succesiunea apostolică.

- textul ortodox „*rușinați cei care se închină chipurilor cioplite*” devine în traducerea Cornilescu „*rușinați cei care se închină icoanei*”. În Apocalipsă, „*chipul fiarei*” devine pentru Cornilescu „*icoana fiarei*”.

- în Biblia ortodoxă, Iisus Hristos este menționat și ca „*ultimul Adam*”, conform I Cor 15.45. Cornilescu traduce

eronat și folosește „*al doilea Adam*” pentru Iisus, și nu Ultimul, cum indică termenul *eschatos*.

Traducerea lui Cornilescu prin simplificarea și modernizarea exprimării s-au făcut pentru a justifica o doctrină, în dauna adevărului dumnezeiesc.²⁹

Sfânta Predanie

Sectele protestante tăgăduiesc Sfânta Predanie spunând că numai scriptura (*Sola Scriptura*) este de folos mântuirii și orice cuvânt de învățatură în afara bibliei este de la oameni, deci supus falsității. Pornind de la această idee, sectarii confundă următoarele pasaje scripturistice ca vorbind despre Predanie: „*Iar El, răspunzând, le-a zis: De ce și voi călcați porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră?*” *Iar apoi: „...și ați desființat cuvântul lui Dumnezeu pentru datina voastră. Fățarnicilor, bine a proorocit despre voi Isaia, când a zis: „Poporul acesta ... zadarnic Mă cinstesc ei, învățând învățături ce sânt porunci ale oamenilor”* *Matei 15.3, 6-9; Marcu 7.13* *Luați aminte să nu vă fure mințile cineva cu filozofia și cu deșarta înșelăciune din datina omenească, după înțeleșurile cele slabe ale lumii și nu după Hristos*” *Coloseni 2.8*

Sfinții Evangheliști Matei și Marcu neagă mai sus strâmbele învățături lumești despre credință și nu Predania Apostolică, cea dreaptă a Bisericii. **Cuvântul scris are tăria cuvintelor rostite de sfinții din vechime, atunci când mărturisesc același adevăr.** Acesta este „cugetul Bisericii”, „adunarea Sfinților”, gândirea sobornicească în problemele fundamentale ale credinței. Adevărul de credință nu șade în gura unuia, ci în ceea ce „*au grăit Proorocii, au învățat Apostolii, a încuviințat Biserica, au învățat Dascălii, precum a*

²⁹ Pentru mai multe amănunte vezi www.odaia.go.ro

primit lumea, precum a luminat Harul, precum a descoperit Adevărul, precum a pierit minciuna, precum a arătat Înțelepciunea, precum a biruit Hristos, căci aceasta este Credința Apostolilor, aceasta este Credința Părinților, aceasta este Credința Ortodocșilor, aceasta este Credința care a întemeiat Lumea!” (Din Sinodiconul Ortodoxiei)

Scriptura spune: „*Stați neclintiți și țineți predaniile pe care le-ați învățat, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră.*” ^{II Tes. 2.15} Evanghelia, mai întâi, a fost propovăduită verbal, ca tradiție și apoi în scris. Tradiția premerge cuvântului scris: „*Vă aduc aminte, fraților, Evanghelia pe care v-am binevestit-o, pe care ați primit-o și întru care stați.*” ^{I Cor. 15.1}

Despre care Evanghelie vorbește Pavel, de vreme ce cunoaștem din istoria Bisericii, că până în vremea aceea nu fusese încă scrisă Evanghelia? Și totuși, Pavel zice că o propovăduise Corintenilor și aceștia o primiseră. Se vede că mai întâi fusese Predania, cea pe care o resping Penticostalii.

Fără de Predanie nu se explică unitatea și unicitatea Noului Testament. Lipsa Predaniei apostolice transformă unitatea Bisericii în pluritate doctrinară, de aceea fiecare sectă a fost nevoită să-și inventeze propria scriptură pentru a-și justifica noile înnoiri.

De ce mulțimea sectară, care a căpătat din Biserica Ortodoxă Scriptura, mărturisește totuși o cu totul altă credință decât cea Ortodoxă? Tocmai din pierderea dreptarului Predaniei, care unește cugetul drept-credinciosului cu cugetul Bisericii și nu lasă loc învățăturilor eretice să zămislească grupări eretice după „*revelații creștine*” personale. Așa au ajuns astăzi protestanții să trăiască într-o tradiție proprie nelegitimă, deoarece au respins-o pe cea adevărată. Sectarii, de fapt, nu combat ideea de Predanie, căci au și ei „dogmele” și „rânduilele” lor, ci doresc să o

înlocuiască pe cea autentică, de două mii de ani, cu o alta „veche” de trei sute de ani.

Fără de Predanie, cine ne garantează că Noul Testament are 27 și nu 20 sau 30 de cărți? Știm din istoria Bisericii că împreună cu scrierile inspirate de Sfântul Duh, circulau și scrieri apocrife, precum evanghelia lui Nicodim, apocalipsa Apostolului Pavel, evanghelia lui Toma și multe altele. De unde cunoaștem autorul evangheliilor după Matei și după Marcu, de vreme ce în cuprinsul lor nu se vorbește despre scriitorul lor? Autenticitatea și canonul Scripturii ortodoxe o adeverește neschimbata Predanie, ținută de două mii de ani de Biserica Ortodoxă.

Sfânta Scriptură este Sfânta Predanie scrisă, pentru aceea adevărata Scriptură nu exclude Sfânta Predanie și nici adevărata Predanie nu contrazice Sfânta Scriptură, amândouă având același rost și împlinind aceeași lucrare a Bisericii: de a povățui către mântuire sufletul creștinesc.

Penticostalii, ca toți protestanții, resping Tainele Bisericii.

Despre taina Botezului, Hristos zice: *„Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.”* ^{Mat. 28.19}

Pentru protestanți, botezul nu este reînnoirea omului după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, intrarea, sălășluirea și întipărirea nestrăcioasă a chipului lui Hristos în inimă, ci o simplă manifestare de apartenență la sectă.

În Biserica primară, numai Apostolii erau cei care săvârșeau botezul și numai Apostolii au transmis harul Duhului Sfânt ucenicilor și Bisericii prin punerea mâinilor. Din această pricină, lipsindu-le peste 1500 de ani de apostoleasca rânduială, de continuitate apostolică,

penticostalii dimpreună cu tot protestantismul, nu au botezul valid³⁰.

Taina Sfintei Euharistii

Penticostalii și toate adunările protestante nu mai au taina Sfintei Împărtășanii, ci un ritual simbolic de aducere aminte a *Cinei de taină*.

Nu cred în prefacerea pâinii și a vinului în Trupul și Sângele lui Hristos, de aceea au preschimbato cuvintele Mântuitorului: „*Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu... Beți din acesta toți, căci acesta este Sângele Meu, al legii celei noi...*” Matei 26.27-28, înlocuind „*acesta este*” cu „*acesta simbolizează*” și învață că pâinea și vinul, Trupul și Sângele, sânt doar niște simboluri.

Însă Hristos condiționează însași mântuirea sufletului de Taina Împărtășirii: „*Amin, amin zic vouă, dacă nu veți mânca Trupul Fiului Omului și nu veți bea Sângele Lui nu veți avea viață întru voi. Cel ce mănâncă Trupul Meu și bea Sângele Meu are viață veșnică.*” Ioan 6.53-54

Domnul vorbește precis despre Trup și despre Sânge. Și pentru ca să nu existe nici cea mai mică îndoială sau răstălmăcire în cuvinte, adaugă: „*Căci Trupul Meu este adevărată mâncare și Sângele Meu adevărată băutură*” Ioan 6.56

Și Apostolul Pavel, vorbind despre Taina dumnezeieștii Euharistii, zice: „*Astfel, oricine va mânca pâinea aceasta sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat față de Trupul și de Sângele Domnului. Că cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, osândă își mănâncă și bea, nesocotind Trupul Domnului.*” 1 Cor. 11.27-29

³⁰ De aceea primirea tuturor protestanților în Biserica Ortodoxă se face prin mărturisirea scrisă și verbală a Crezului apostolic și săvârșirea întregii rânduieli a botezului ortodox.

Singurul și adevăratul Iisus Hristos Cel Întrupat este „marea taină a buneii credințe”¹ I Timotei 3.16 ce se împărtășește drept-credincioșilor în singura și adevărata Biserică, adică lăcașul unde prin Sfântul Botez ne îmbrăcăm în Domnul Hristos, iar prin Sfânta Euharistie primim pe Domnul Hristos întreg, pentru a noastră mântuire:

„Judecați voi ce vă spun. Paharul binecuvântării, pe care-l binecuvântăm, nu este, oare, împărtășirea cu sângele lui Hristos? Pâinea pe care o frângem nu este, oare, împărtășirea cu trupul lui Hristos? Că o pâine, un trup, sântem cei mulți; căci toți din aceeași pâine ne împărtășim.”¹ I Corinteni 10.16 „Aceasta să o faceți întru pomenirea Mea”² Luca 22.20

Adevărata Biserică, cea a Apostolilor, este cea care-L dăruiește pe Hristos celor dreptcredincioși întreg, viu, desăvârșit și adevărat. **Biserica mincinoasă este cea care oferă, ca în Protestantism, simboluri sau substituiri ale lui Hristos.**

Penticostalii și toți evangheliștii invocă locul de la Ioan (6.63) unde Domnul zice: „Duhul este dătător de viață, trupul nu folosește la nimic; cuvintele pe care Eu vi le grăiesc, sânt duh și viață” și susțin că aceste cuvinte arată că Euharistia este un simbol. **Este teribilă strâmbarea pe care o fac cuvintelor Mântuitorului!** Tocmai pentru că Hristos vorbea efectiv despre Trupul și Sângele Său ca *Hrana lumii*, și nu simbolic, iudeii și mulți dintre ucenici s-au smintit și au plecat de la Dânsul.

Cuvintele Domnului sânt ale Duhului Sfânt și numai cei care au Duhul pot să le înțeleagă. Omul trupesc însă nu poate să le primească și nici pricepe. De aceea Hristos se adresează apoi ucenicilor Săi, cei care vor ridica Biserica în jurul Sfintei Împărtășanii: „Nu vreți și voi să vă duceți?”³ Ioan 6.67 Atunci Apostolul Petru răspunde în numele tuturor credincioșilor Bisericii împărtășii de două mii de ani cu

Hristos cel viu: „Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieții celei veșnice” ^{Ioan 6.68}

Mărturii ale Sfinților Părinți

Sfântul Ignatie, care a murit la anul 107, scrie în *Epistola către Smirneni*, cap. 7: „Ereticii se opresc de la Euharistie pentru că nu cred că Euharistia este Trupul Mântuitorului, Care a pățimit pentru mântuirea noastră”

Sfântul Chiril al Ierusalimului, care s-a născut la anul 312, zice în *Cateheza 22*: „Ceea ce se vede pâine nu este pâine chiar dacă o simți la gust, ci Trupul lui Hristos: și ceea ce se vede vin nu este vin, chiar dacă are gustul acestuia, ci este Sângele lui Hristos”.

Marele Vasile (+379), în Sfânta Liturghie zice: „...peste aceste daruri de față și le binecuvântează și le arată: pâinea aceasta însuși cinstitul Trup al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos; iar ce este în potirul acesta cinstitul Sânge al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos”.

Penticostalii, ca toți protestanții, au desființat Taina Spovedaniei.

Taina Sfintei Spovedanii a fost instituită atunci când Hristos s-a arătat ucenicilor Săi după înviere și le-a zis: „*Luați Duh Sfânt, căroră veți ierta păcatele vor fi iertate și căroră le veți ține, ținute vor fi.*” ^{Ioan 20.23}

Textul acesta arată harul pe care l-a dat Hristos apostolilor, iar aceștia, prin punerea mâinilor, episcopilor Bisericii, de a ierta păcatele celor care se mărturisesc cu credință. Și Apostolul Ioan scrie: „*Dacă mărturisim păcatele noastre, El este credincios și drept, ca să ne ierte păcatele și să ne curățească pe noi de toată nedreptatea.*” ^{I Ioan 1.9} Și în cartea Faptele Apostolilor citim că mulți dintre cei care credeau, se

mărturiseau la Apostoli: „Și mulți dintre cei ce crezuseră veneau ca să se mărturisească și să-și spună faptele lor.” ^{Fapte 19.18}

Astfel, Taina Sfintei Spovedanii este parte nedespărțită de pocăința omului. De altfel, însuși Ioan Botezătorul nu boteza pe cineva dacă mai întâi nu-și mărturisea păcatele: „Atunci a ieșit la el Ierusalimul și toată Iudeea și toată împrejurimea Iordanului și erau botezați de către el în Iordan, mărturisindu-și păcatele lor.” ^{Matei 3.5}

Și pentecostalii se amăgesc spunând că-și mărturisesc păcatele. Însă Hristos dă clar Apostolilor, și urmașilor acestora, *darul dezlegării păcatelor* în urma mărturisirii. De aceea toți (își) pot **mărturisi** păcatele, însă doar cei care au harul apostolic pot și **dezlega** păcatele. *A despărți mărturisirea de dezlegarea păcatelor înseamnă a nimici rânduiala lăsată de Hristos.*

O altă taină pe care o resping pentecostalii este Taina Preoției.

Ei susțin că vechea preoție a încetat și că acum nu mai există preoți, jertfe și daruri ca în Vechiul Testament. Mai susțin că acum există preoția generală, pe care o au toți creștinii: „Și ne-a făcut pe noi împărăție, preoți ai lui Dumnezeu și Tatăl Său” ^{Apoc. 1.6}

Este adevărat că preoția Legii Vechi a încetat, deoarece atât templul, cât și jertfele au încetat. Toate acestea erau umbră a celor viitoare, precum spune Apostolul Pavel. Dar prima preoție, cea „după rânduiala lui Aaron”, a fost înlocuită de preoția lui Hristos, cea „după rânduiala lui Melchisedec”: „Tu ești Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec.” ^{Evrei 6.17}

Și jertfa cu miel a fost înlocuită de unica jertfă a Golgotei, care se continuă neîncetat cu Taina Sfintei Euharistii. Însuși Domnul zice: „Aceasta să o faceți întru pomenirea Mea.” ^{Luca 22.20} Dar și Apostolul Pavel zice: „Astfel,

oricine va mânca pâinea aceasta sau va bea paharul Domnului cu nevređnicie, va fi vinovat față de Trupul și de Sângele Domnului.” I Cor. 11.27 Scrie iarăși Apostolul Pavel: „*Avem altar, de la care nu au dreptul să mănânce cei ce slujesc cortului.*” Evr. 13.10

Pavel vorbește despre preoția cea nouă, despre un nou jertfelnic și despre o nouă jertfă, de care nu au dreptul să se împărtășească cei care rămân în Legea veche.

Dar de ce ereticii resping vehement preoția? Pentru că s-a rupt de succesiunea apostolică, de continuitatea punerii mâinilor apostolilor și transmiterea darului Duhului Sfânt - Luther desființând preoția harică și instituind în loc rânduiala pastorilor mireni.

Domnul a zis ucenicilor Săi: „*Iată, Eu sânt cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacurilor.*” Mat. 28.20 Aici Hristos mărturisește ortodox, căci adeverește prezența Sa în Euharistie, în nesticăciunea Bisericii și continuitatea prezenței Sale lucrătoare în harul preoției.

Darul preoției

Să vedem ce ne spune Scriptura: „*Nu fi nepăsător față de harul care este întru tine, care ți s-a dat prin proorocie, cu punerea mâinilor mai marilor preoților*” I Tim. 4.14 „*Nu-ți pune mâinile degrab pe nimeni, nici nu te face părtaș la păcatele altora.*” I Tim. 5.22 „*Din această pricină îți amintesc să aprinzi și mai mult din nou harul, care este întru tine prin punerea mâinilor mele*” II Tim. 1.6

„*Pentru aceasta te-am lăsat în Creta, ca să îndreptezi cele ce mai lipsesc și să așezi preoți prin cetăți, precum ți-am rânduit*” Tit 1.5 „*Și, hirotonindu-le preoți în fiecare biserică, rugându-se cu postiri, i-au încredințat pe ei Domnului în Care crezuseră*” Fapte 14.23

După cuvintele de mai sus, nebiblici sânt protestanții, deoarece „presbiterii” sau pastorii lor primesc această denumire și întâietate în adunare în urma terminării unei facultăți sau a unor studii biblice, nicidecum prin primirea

Harului Duhului Sfânt în urma punerii mâinilor urmașilor apostolilor, după cum învață Scriptura.

Treptele Preoției

Potrivit cu mărturiile Sfintei Scripturi și ale Predaniei Bisericii, treptele preoției sânt trei: diaconul, preotul și episcopul: „*Diaconii, de asemenea, trebuie să fie cucernici, nu vorbind în două feluri, nu dedați la vin mult, neagonisitori de câștig urât*” I Tim. 3.8 „*Preoții care își țin bine dregătoria, să se învrednicească de îndoită cinste, mai ales cei care se ostenesc cu cuvântul și cu învățătura*” I Tim. 5.17 „*Căci se cuvine ca episcopul să fie fără prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu, neîngâmflat, nu grabnic la mânie, nu dat la băutură, pașnic, nepoftitor de câștig urât*” Tit 1.7

Iată că preoția și cele trei trepte ale sale există încă de pe vremea apostolilor. Denumirile de iconom, arhimandrit, protosinghel sânt titluri administrative și nu trepte ierarhice.

Penticostalii și toți ereticii susțin că în Noul Testament nu există preoție, deoarece a fost desființată și înlocuită cu preoția lui Hristos, care este veșnică și netrasmisibilă.

Mai răstălmăcesc următoarele locuri: „*Drept aceea, având Arhiereu mare, Care a străbătut cerurile, pe Isus, Fiul lui Dumnezeu, să ținem cu tărie mărturisirea*” Evr. 4.14 „*Așa și Hristos, nu S-a preaslăvit pe Sine Însuși, ca să se facă Arhiereu, ci Cel ce a grăit către El: Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut; și în alt loc zice: Tu ești Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec*” Evr. 5.5-6 „*Lucru de căpetenie din cele spuse este că avem astfel de Arhiereu, Care a șezut de-a dreapta tronului slavei în ceruri*” Evrei 8.1 „*Juratu-S-a Domnul și nu se va căi: Tu ești Preot în veac după rânduiala lui Melchisedec*” Evr. 6.21

Aceste citate arată trecerea vechii preoții și înlocuirea cu preoția cea nouă, a cărei întâistător este Arhiereul Hristos. Însă arhiereu fără Biserică, fără preoți și fără jertfă

nu există – și aici Cartea Apocalipsei ne arată întocmai chipul Bisericii Ortodoxe atunci când pomenește de sfeșnice (lumânări), cântări de slavă, îngenunchieri și tămâieri în Liturghia cerească înaintea Tronului Celui Preaînalt.

Hristos Domnul nu nimicește cele vechi ci le împlinește. De aceea Hristos nu desființează sâmbăta, ci o înlocuiește cu sărbătoarea învierii, Duminica. Hristos nu reneagă Legea cea veche sau Vechiul Testament, ci îl încununează cu Noul Testament. Ruptura catapetesmei templului nu arată desființarea templului ci trecerea la noua jertfă, la noua Biserică. Hristos nu a desființat altarul, ci mielul Vechiului Testament a fost înlocuit cu singura și unica jertfă nesângeroasă a noului Miel, a Mântuitorului Iisus Hristos.

Despărțiți de lucrarea harului apostolic, Penticostalii susțin că acum este în vigoare preoția generală pe care o au toți credincioșii, pentru care aduc aceste texte: *„Și voi înșivă, ca pietre vii, zidiți-vă drept casă duhovnicească, preoție sfântă, ca să aduceți jertfe duhovnicești, bine plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos.”*^{1 Petru 2.5} *„Iar voi sânteți seminție aleasă, preoție împărătească, neam sfânt, pentru ca să vestiți în lume bunătățile”*^{1 Petru 2.9} *„Și ne-a făcut pe noi împărăție, preoți ai lui Dumnezeu și Tatăl Său”*^{Apoc. 1.6}

Scriptura vorbește despre preoția generală, fără însă a o desființa pe cea harică. În pilda nunții fiului de împărat (prefigurarea Sfintei Liturghii), Hristos spune: *„Căci mulți sânt chemați, dar puțini aleși.”*^{Matei 22.14} Preoția generală, chemarea la a ne aduce pe sine ca jertfă, o au toți creștinii botezați cu singurul botez apostolic și care cred drept în Hristos³¹, însă preoția harică, transmisă de Biserică numai

³¹ Lepădați fiind de singurul Botez apostolic, depărtați de Crezul apostolic și de rânduiala botezului apostolic – *„Un Domn, o credință, un*

prin punerea mâinilor Apostolilor, o au doar episcopii și preoții.³² Preoția generală a existat și în Vechiul Testament, fără a se desființa preoția lui Moise și Aaron: „*Îmi veți fi împărăție preotească și neam sfânt*”^{Isire 19.6}

Cu adevărat, Biserica lui Hristos cea ortodoxă are harul preoției legitime, nu cea a Legii Vechi, după rânduiala lui Aaron, ci a celei noi, după rânduiala lui Melchisedec.

Penticostalii și toate ramurile protestante se leapădă de sfinți și de mărturisitorii credinței și neagă mijlocirea lor.

La început, în Biserica primară, toți cei botezați în Hristos, toți creștinii erau numiți sfinți. Mai târziu, denumirea de sfânt s-a restrâns întâi la martiri, apoi la apostoli, prooroci, cuvioși, mari învățători: „*Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și le urmați credința*”^{Evrei 13.7}

Protestanții cred că denumirea de sfânt atribuită unui om știrbește sfințenia lui Dumnezeu sau ridică omul la statutul de zeu. La fel ca și în cazul icoanelor, ceea ce sectarii nu înțeleg este că ortodocșii nu cinstesc pe sfinți ca pe Dumnezeu și nu li se închină ca lui Dumnezeu. Cinstea adusă sfinților este o cinstire adusă harului Duhului Sfânt care se sălășluiește în aleșii lui Dumnezeu: „*Cine vă primește pe voi, pe Mine Mă primește și cine Mă primește pe Mine, primește pe Cel Care M-a trimis pe Mine*”^{Matei 10.40}

botez” - Protestanții zadarnic invocă *preoția generală*, căci sânt lipsiți de aceasta în lipsa unui botez valid.

³² Însă protestanții - care susțin că toți sânt preoți - de ce numesc pastori anumiți oameni, osebit îmbrăcați, care să boteze, să facă cina duminicală, slujba nunții etc. De ce nu toți sânt pastori, dacă toți sânt „preoți”?

Scriptura numește pe sfinți prieteni ai lui Dumnezeu: „Voi sânteți prietenii Mei, dacă faceți ceea ce vă poruncesc” Ioan 15.14; Iacov 2.23 și casnicii Lui: „Deci dar nu mai sânteți străini și locuitori vremelnici, ci sânteți împreună cu sfinții și casnici ai lui Dumnezeu” Efeseni 2.19, și sânt numiți judecători ai lumii: „Oare nu știți că sfinții vor judeca lumea?” I Corinteni 6.2; și în alt loc: „Adevărat zic vouă că voi cei care Mi-ați urmat Mie, la nașterea din nou a lumii când Fiul Omului va ședea pe tronul slavei Sale, veți ședea și voi pe douăsprezece tronuri, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel” Matei 19.28

Creștinul este omul care crede în viața de după moarte. Iar viața sfinților după moarte este tot în Biserică, dimpreună cu cea a îngerilor (Luca 20.36), ca și dragostea lor pentru semeni: „Zic vouă, așa se face bucurie îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăiește” Luca 15.10 Sfinții mijlocesc pentru noi la Dumnezeu pentru mântuirea noastră, iar Părintele ceresc primește rugăciunile lor: „Și când a luat cartea, cele patru ființe și cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut înaintea mielului, având fiecare alăută și cupe de aur, pline cu tămâie, care sânt rugăciunile sfinților” Apocalipsa 5.8; 8.3-4 „Vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați, că mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului” Iacov 5.16

Cu puterea lui Dumnezeu, Apostolii Petru și Pavel au săvârșit mari minuni, înviind pe unii dintre cei care muriseră. Sfântul Petru a pedepsit pe Anania și Safira, pentru gânduri mincinoase (Fapte 5.2-11), a înviat pe Tavita (Fapte 9.40). Iar Sfântul Pavel a înviat pe Eutihie (Fapte 20.9-11).

Vechiul Testament ne arată pe cei drepti cum mijlocesc la Dumnezeu, rugându-se pentru necazurile semenilor lor. Astfel, Avraam se roagă la Dumnezeu și vindecă pe Abimelec și soția lui și roabele lui (Facere 20.17-18). De asemenea și dreptii și profeții adormiți ai Vechiului Testament se roagă

pentru semeni. Este cazul arhierelui Onia și profetului Ieremia care se roagă pentru poporul lui Israel și sfânta lor cetate, Ierusalim (II Macabei 15.14-15).

Avraam mijlocește pentru nepotul său Lot: „Și apropiindu-se Avraam, a zis: *“Pierde-vei oare pe cel drept ca pe cel păcătos?”* Gen. 18.23 Moise mijlocește pentru poporul său: „Și s-a rugat Moise înaintea Domnului Dumnezeu” Ieșire 32.11 „Iartă păcatele poporului acestuia” Numeri 14.19 „Și s-a întors Moise la Domnul și a zis: iartă-i, Doamne” Ieșire 32.31 „Și s-a rugat înaintea Domnului patruzeci de zile și patruzeci de nopți” Deuteronom 9.25

Samuil mijlocește pentru poporul său: „Nu înceta a striga pentru noi către Domnul Dumnezeu nostru” I Regi 7.8 „Și eu nu voi înceta a mă ruga înaintea Domnului pentru voi” I Regi 12.23 Iov mijlocește pentru prietenii săi: „Iar robul meu Iov să se roage pentru voi” Iov 42.8

Sfinții mijlocesc și după moarte, căci datorită lui David se mântuiește Solomon. „Însă nu voi face aceasta în zilele tale, pentru David, robul Meu” 3 Regi 11.11-12 Datorită lui David este salvat Ierusalimul: „Și eu voi păzi cetatea aceasta ca să o izbăvesc pentru Mine și pentru David, robul Meu” 4 Regi 19.34

În aceste două împrejurări, David nu trăia, ci murise, și totuși, Dumnezeu îl arată vrednic mijlocitor pentru mântuirea lui Solomon și a Ierusalimului.

Iosua s-a prosternat în fața îngerului Domnului (Iosua 5.14-15); Ilie și Elisei au fost venerați (III Regi 18.7; IV Regi 4.37). De asemenea, Sfântul Pavel a fost cinstit de temnicerul din Filipi (Fapte 16.29).

Penticostalii socotesc că rugăciunile adresate sfinților nu pot fi ascultate, pentru că numai Domnul Hristos are puterea de a mijloci pentru oameni la Dumnezeu: „Căci unul este Dumnezeu, unul este și Mijlocitorul între Dumnezeu și oameni: Omul Hristos Iisus” I Timotei 2.5; Ioan 2.1; Romani 8.34 „Cine este Cel care osândește? Hristos, Cel care a murit și mai ales Cel care a

înviat, care este de-a dreapta lui Dumnezeu, care se și roagă pentru noi.”

Însă cele de mai sus se înțeleg prin cuvintele Sfântului Pavel: *„Vă îndemn, deci, înainte de toate, să faceți cereri, rugăciuni, mijlociri pentru toți oamenii”* ^{I Timotei 2.1} Ideea de mijlocire în Ortodoxie are legătură cu ideea de comuniune și de unitate în credință. În Hristos, toți creștinii dreptcredincioși sânt frați, de aceea toată Biserica este datoare să mijlocească și să se jertfească pentru toți ai bisericii, urmând pilda singurului Mijlocitor. Hristos nu a făcut „exclusivă” ideea de jertfă sau de mijlocire, ci le-a arătat drept pildă creștinilor care voiesc a-I urma. De aceea Biserica Ortodoxă are la temelie și prețuiește mărturia, jertfa, mijlocirile și sângele mucenicilor, pentru că aceștia s-au jertfit asemenea lui Hristos, s-au rugat Tatălui cu rugăciunea lui Hristos, au iubit cu iubirea lui Hristos și mijlocesc cu mijlocirea lui Hristos.

„Așa zice Domnul: Blestemat să fie omul care se încrede în om și își face sprijin din trup omenesc și a cărui inimă se depărtează de Dumnezeu” ^{Ieremia 17.5} *„Nu vă încredeți în cei puternici, în fiii oamenilor, în care nu este izbăvire”* ^{Psalmul 61.9; 145.3}

Aici profetul Ieremia și Psalmistul David vorbesc despre acei care uitând de Dumnezeu își pun toată nădejdea numai în domnii și stăpânitorii pământești. Cei care cheamă în ajutor pe sfinți, nu uită de Dumnezeu când spun: *„Sfinte Nicolae, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi”*.

Hristos prețuiește și se preamărește prin sfinții Săi și nu socotește că aceștia sânt niște simpli oameni care-I știrbesc din slavă: *„Și slava pe care Tu Mi-ai dat-o le-am dat-o lor”* ^{Ioan 17.22} Domnul Hristos a făgăduit Apostolilor Săi că se vor bucura de o cinste deosebită: *„Când Fiul Omului va ședea pe tronul slavei Sale, veți ședea și voi pe douăsprezece tronuri, judecând pe cele douăsprezece seminții ale lui Israel”* ^{Matei 19.26} Dacă

Judecătorul a pus Apostolii să judece și Mijlocitorul a pus sfinții să mijlocească, atunci și Biserica de pe pământ este datoare să preaslăvească pe sfinți, pentru că și Hristos i-a pomenit și preaslăvit în Biserica Sa din ceruri: „*Pomenirea celui drept este spre binecuvântare, iar numele celor nelegiuți va fi blestemat*” Pilde 10.7 „*Iar eu am cinstit foarte pe prietenii Tăi, Dumnezeule, și foarte s-a întărit stăpânirea lor*” Psalmul 138.17 „*Și ții numele Meu și nu ai tăgăduit credința Mea, în zilele lui Antipa, martorul Meu cel credincios, care a fost ucis la voi, unde locuiește satana*” Apoc. 2.13-14

De asemenea, protestanții invocă textul: „*Eu sânt ușa; prin Mine, de va intra cineva, se va mântui*” Ioan 10.9 Să deosebim un lucru - **sfinții nu mântuiesc, ci mijlocesc, adică ajută ca niște frați, cu dragoste și rugăciune, la intrarea pe ușa cea strâmtă a mântuirii.** Cum am putea crede despre sfinți că odată intrați în împărăția cerurilor și viețuind alături de Hristos, nu le mai pasă de nimeni și de nimic din lumea aceasta? Din fericire, ideea despre „raiul” protestant este contrazisă de Scriptură: „*Și fumul tămâiei s-a suit din mâna îngerului înaintea lui Dumnezeu, împreună cu rugăciunile sfinților*” Apoc. 8.4

Cunoaștem din Scriptură că există o închinare de cinstire adusă numai sfinților. Așa, Avraam s-a închinat celor trei tineri: „*Și s-a închinat până la pământ*” Fac. 18.2 Lot s-a închinat îngerilor: „*Și s-a închinat cu fața la pământ*” Fac. 19.1 Iacov s-a închinat lui Esau: „*Și s-a închinat de șapte ori până la pământ*” Fac. 33.3 Frații lui Iosif i s-au închinat: „*Și venind frații lui Iosif i s-au închinat*” Fac. 42.6 Valaam s-a închinat îngerului: „*Și văzând pe îngerul Domnului, i s-a închinat și a căzut cu fața la pământ*” Num. 22.31 Isus al lui Navi s-a închinat îngerului: „*Eu sânt căpetenia oștirii Domnului și am venit acum. Și Isus a căzut cu fața la pământ și i s-a închinat*” Is. Navi 5.14 Poporul s-a închinat lui David: „*Și căzând în genunchi, s-a închinat Domnului și*

regelui” I Paral. 29.20 Nabucodonosor se închină lui Daniel: „Și a căzut cu fața la pământ și s-a închinat lui Daniil” Dan. 2.46 Toate aceste temeuri scripturistice mărturisesc că este îngăduită cinstirea sfinților pe care o rânduiește Biserica.

La toate aceste teme nice mărturii, penticostalii aduc împotriva trei fapte răstălmăcite din Noul Testament.

„Și când a fost să între Petru, Corneliu l-a întâmpinat și, căzând la picioarele lui, i s-a închinat, iar Petru l-a ridicat zicându-i: Scoală-te, și eu sânt om” Fapte 10.25-26

Corneliu era păgân și trăia ca un păgân, cinstind idoli și oameni-zei. În urma vedeniei avute, numai cât l-a văzut pe Petru, și a căzut și i s-a închinat crezându-l vreun zeu. De aceea Apostolul Petru îl oprește: „Și eu sânt om” – adică nu sânt un zeu păgân care a făcut o minune, ci sânt om ca și tine dar care crede în Hristos.

Pavel în Listra: *„Iar mulțimile, văzând ceea ce făcuse Pavel, au ridicat glasul lor în limba licaonă, zicând: Zeii, asemănându-se oamenilor, s-au coborât la noi. Și numeau pe Varnava Zeus, iar pe Pavel Hermes, fiindcă el era purtătorul cuvântului. Iar preotul lui Zeus, care era înaintea cetății, aducând la porți tauri și cununi, voia să le aducă jertfa împreună cu mulțimile. Și auzind Apostolii Pavel și Varnava, și-au rupt veșmintele, au sărit în mulțime, zicând: Bărbaților, de ce faceți acestea? Doar și noi sântem oameni, asemenea pătimitori ca voi...”*

Fapte 14.11-15

La fel ca mai sus, locuitorii din Listra îi socoteau ca niște oameni-zei: pe Pavel ca pe Hermes, iar pe Varnava ca pe Zeus și slujitorii lui Zeus se pregăteau să le aducă jertfă. Cu dreptate, atât Pavel, cât și Varnava își sfășie hainele și mărturisesc împotriva unei râvne cu totul păgâne de recunoaștere și jertfă. Însă creștinii ortodocși nu-i cinstesc pe sfinți ca pe niște zei, nu-i numesc cu nume păgâne și nici nu le aduc jertfe de tauri.

Închinarea lui Ioan înaintea îngerului: „Și am căzut înaintea picioarelor lui, ca să mă închin lui. Și el mi-a zis: Vezi să nu faci aceasta. Sânt împreună slujitor cu tine și cu frații tăi, care au mărturia lui Iisus. Lui Dumnezeu închină-te...” Apoc. 19.10

Apostolul Ioan era iudeu și ca iudeu cunoștea bine porunca lui Dumnezeu: „Domnului Dumnezeului tău să te închini și numai Lui să-I slujești” Deut. 6.13 Cum de se închină atunci unui înger? Răspunsul îl găsim în următorul capitol, când Ioan iarăși se închină îngerului: „Și eu, Ioan, sânt cel ce am văzut și am auzit acestea, iar când am auzit și am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului, care mi-a arătat acestea. Și el mi-a zis: Vezi să nu faci aceasta! Că sânt împreună cu tine slujitor și cu frații tăi, proorocii, și cu cei ce păstrează cuvintele cărții acesteia. Lui Dumnezeu închină-te!” Apoc. 22.8

Oare, pentru a doua oară, Apostolul Ioan cade în idolatrie, închinându-se îngerului? Nu, ci dă dovadă de smerenie, la care îngerul răspunde cu aceeași cucernicie, îndreptând închinarea către Dumnezeu.

Sfinții nu sânt oameni-zei, ci sânt creștinii care au dobândit pe Duhul Sfânt în chip desăvârșit, după spusele Sfântul Apostol Petru: „El ne-a hărăzit făgăduințe mari și de mare preț, ca prin ele să vă faceți părtași dumnezeieștii firi și să scăpați de stricăciunea din lume.” II Petru 1.3-4, iar Sfântul Apostol Iuda spune: „Iată, a venit Domnul în zecile de mii de sfinți ai Lui” Iuda 1.14 Așadar, cinstindu-i pe sfinți, Îl cinstim pe Dumnezeu Care se sălășluiește întru dânșii.

Cinstirea icoanelor și a sfințelor moaște

Penticostalii consideră că cinstirea icoanelor este asemenea cu cinstirea materialului din care sânt făcute icoanele, motiv pentru care le consideră idoli. De asemenea, și închinarea la sfinții zugrăviți în icoană o consideră tot idolatrie.

Să luăm exemplul unei fotografii care reprezintă pe cineva drag. Când privim chipul din fotografie, ne gândim la persoana respectivă și nicidecum la hârtia din care este confecționată. La fel și cu icoana. Gândul și cinstirea se îndreaptă către Mântuitorul Hristos, Maica Domnului sau Sfântul închipuit în icoană, nicidecum lemnului sau materialului din care este confecționată.

Ce sânt idolii? Idolii sânt creații ale mâinilor omenești, cum a fost vițelul de aur din Vechiul Testament sau reprezentările în piatră, lemn sau lut a unor zei păgâni: Apollo, Dia, Saturn, Afrodita, Kali, Baal etc. Omul păgân cinstește creația drept Creator și se închină soarelui, lunii, stelelor, animalelor, izvoarelor, copacilor etc.

Așadar, icoana nu reprezintă și nici nu zugrăvește idoli păgâni. Sfântul Apostol Luca a pictat-o pe Maica Domnului în timp ce stătea lângă crucea Mântuitorului. Cu siguranță Sfântul Luca nu a făcut idoli. Din mahrama cu care Sfânta Veronica L-a șters de sudoare și sânge pe Iisus, a rămas întipărit chipul Mântuitorului.

Sfântul Grigore Dialogul vorbea despre icoane ca fiind Scriptura pentru analfabeți: „*Ceea ce scrisul prezintă cititorilor, imaginea arată celor neînvățați care o privesc, căci în ea și cei ignoranți văd ce ar trebui să urmeze; în ea pot citi toți analfabeții*”³³. Celor care sugerează că acest fapt nu mai este relevant în epoca noastră, le aducem aminte de rata mare a analfabetismului care există dintotdeauna într-un segment major al populației ... copiii. **Precum scrierile sfinte arată minunile Domnului, precum cântările sfinte slăvesc măreția Treimii, așa și chipul văzut al lui Hristos preaslăvește minunata viață în trup a lui Hristos Dumnezeu.**

³³ *Epistola către Episcopul Serenus din Marsilia*, NPNF 2, Vol. XII, p. 53

Ortodocșii nu numesc icoana „Hristos” sau „Dumnezeu”, ci cred că harul lui Dumnezeu se sălășluiește în icoana De Chip Purtătoare, precum cred că Trupul și Sângele lui Hristos este Pâinea și Vinul Sfintei Împărtășanii.³⁴

Icoanele ne ridică mințile de la cele pământești la cele cerești. Sfântul Ioan Damaschin a scris, „*prin icoane văzute sântem conduși la contemplarea a ceea ce este dumnezeiesc și duhovnicesc*”. Prin păstrarea memoriei celor zugrăviți în icoane, sântem insuflați să le urmăm viața și nevoințele.

Să nu uităm că în primele veacuri creștine pereții din catacombe erau pictați cu chipurile martirilor cărora împărații Romei le-au tăiat capul și i-au schingiuit pentru refuzul lor de a se închina la idoli.

Fac icoanele minuni? Are Harul lui Dumnezeu o lucrare văzută? Să încercăm mai întâi să răspundem următoarelor:

- Făcea chivotul legământului minuni (Iosua 3.15, I Samuel 4.6, II Samuel 11-12)?

- Vindeca șapele de aramă pe cei mușcați de șerpi (Numeri 21.9)?

³⁴ Acei care nu-L văd pe Hristos în icoană sânt aceiași cu cei care nu cred că Hristos este Pâinea și Vinul Euharistic. Lupta împotriva icoanelor este o urmare a dogmaticilor stricate și a luptei Protestantismului împotriva Prefacerii Liturgice. Dacă sectarii ar crede în prezența lui Hristos în Sfânta Împărtășanie, nu ar mai avea atunci nici un argument împotriva icoanelor sau a descendenței preoției apostolice, așa că au preferat să nege totul de la un capăt la altul. Este „logic” din partea Protestantismului ca prin *negarea* Prefacerii Pâinii în Trup și a Vinului în Sângele lui Hristos (și deci implicit a Scripturii) din Ortodoxie, să înlătore și venerarea icoanelor ca purtătoare de Har și de Chip ale lui Hristos, deoarece „nevăzându-L” pe Hristos Cel necuprins de minte și de cuvânt în Potir, nu au cum să-L vadă prin logica minții nici în Icoană.

- Au înviat oasele profetului Elisei pe un om (II Împărați 13.21)?

- A vindecat umbra lui Petru pe bolnavi (Fapte 5.15)?

- Au vindecat hainele lui Pavel pe cei bolnavi și au scos draci (Fapte 19.12)?

Răspunsul la aceste întrebări este DA, într-un anumit fel - Dumnezeu a fost Cel care a ales să facă minuni prin aceste lucruri. În cazul chivotului și a șarpelui de aramă, avem de-a face cu alcătuirii materiale prin care s-au făcut minuni. Dumnezeu a făcut minuni prin rămășițele profetului Elisei, prin umbra unui sfânt și prin lucruri care au fost doar atinse de un sfânt. De ce? Pentru că „*Dumnezeu cinstește pe cei care Îl cinstesc*” I Samuel 2.30 și „*nici nu va da pe cel cuvios al Său să vadă stricăciunea*” Psalmul 15.10, binevoind a face minuni văzute prin sfinții Lui³⁵, spre luarea-aminte a celor necredincioși.

De aceea trupurile sfinților rămân veșnic nestrucate și frumos mirositoare (sfinte moaște), căci au fost cu totul „*părtași dumnezeieștii firi*”. Când omul păstrează harul Duhului Sfânt prin faptele bune și credința cea dreaptă, atunci și **sufletul și trupul dimpreună se preschimbă**, se îmbunează, se sfințesc. Acolo unde Duhul Sfânt lipsește, nu pot fi nici sfinte moaște - trupuri neputrezite în chip minunat³⁶, și nici sfinți - suflete mântuite întru Domnul.

Faptul că Dumnezeu poate sfinți materia sau trupul nu trebuie să surprindă pe cei ce cunosc Scriptura. De exemplu,

³⁵ Mărturii clare ale Scripturii despre minunata nestrucăciune a trupurilor sfinților, adică a Sfintelor Moaște care, alături de nestrucarea apei sfințite (agheasma) și a Luminii de la Ierusalim, dau mărturie despre *lucrarea văzută a harului* și a adevărului Ortodoxiei.

³⁶ Sfinte moaște stau drept mărturie în multe dintre catedralele și mănăstirile ortodoxe de pretutindeni și pot fi văzute oricând și de către oricine.

nu numai altarul templului era sfânt, ci tot ce se atingea de acesta (Exod 29.37). A respinge adevărul că Dumnezeu lucrează și prin materia creației, înseamnă a cădea în Gnosticism³⁷. Ținând cont de mărturiile istorice ale Bisericii, Dumnezeu face minuni și lucrează văzut prin oamenii (sfinții) și lucrurile (icoanele) care-L cinstesc prin dreapta credință.

Cinstirea Maicii Domnului

„Și Cuvântul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr” Ioan 1.14

Așa cum Mântuitorul este numit de Sfântul Pavel „Noul Adam”, tot astfel și Fecioara Maria poate fi numită „Eva cea nouă”, Maica tuturor creștinilor, pentru că prin Fiul ei ne-a venit nouă mântuirea. După cum Eva a luat parte la căderea și moartea lui Adam, tot așa Maria a participat la „întoarcerea” omului căderii la chipul cel dintâi, Fecioara fiind aleasă și sfințită prin sălășluirea Cuvântului, devenind astfel izvor de har, smerenie, curățire și nesticăciune.

Cinstirea Maicii Domnului vinde din cinstirea pe care Scriptura o arată atunci când Arhanghelul Gavriil s-a închinat Fecioarei Maria și i-a zis: *„Bucură-te ceea ce ești plină de har. Domnul este cu tine”* Luca 1.29 **Cinstirea Maicii Domnului vinde din cinstirea pe care Hristos o arată**, când femeia din popor spune despre Maica Domnului: *„Fericit este pântecul care te-a purtat și sânii pe care i-ai supt.”* Și Domnul încuviințează, zicând: *„Așa este”* Luca 11.27-28

³⁷ Curent filozofic religios care caută să îmbine teologia creștină cu filozofia greacă și cu unele religii orientale, susținând posibilitatea unei cunoașteri mistice.

Cinstirea Maicii Domnului vine de la Duhul Sfânt, când prin Elisabeta, mama Sfântului Ioan Botezătorul, o binecuvintează îndoit, cu aceste cuvinte: „*Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelei tău. Și de unde mie acesta, ca să vină la mine Maica Domnului meu?*”, și tot atunci, Duhul Sfânt face prin Fecioara o nouă profeție: „*Iată de acum mă vor fericii toate neamurile, că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic.*” Luca 1.47-49, profeție împlinită de atunci doar de neamurile ortodoxe, care au primit dimpreună cu adevărata Scriptură și preamărirea Maicii Domnului.

Maica Domnului este născătoarea unui fiu omenesc care este Fiul Unul Născut al Tatălui. Fiul Mariei este aceeași persoană cu cea a Fiului lui Dumnezeu și astfel, în virtutea întrupării, Fecioara Maria este cu adevărat „Maica Domnului”. Sfânta Fecioară Maria dimpreună cu Sfântul Ioan Botezătorul sânt încununarea sfințeniei Vechiului Testament și legătura dintre Legământul Vechi și cel Nou.

Sfințenia Maicii Domnului vine de la legătura ei cu Hristos. Ea nu este maica dumnezeirii, ci a unui Fiș care este Dumnezeu, pe care Biserica o cinstește ca „*zămislitoare în chip de negrăit a trupului lui Hristos*”. Prin ea, Cel nevăzut Se face văzut, căci Fiul Însuși și-a luat din Maria firea Sa omenească, prin lucrarea maternității și zămislirii fără de păcat, de la Duhul Sfânt: „*Cuvântul Tatălui cel necuprins, din tine, Născătoare de Dumnezeu, S-a cuprins, întrupându-Se*”. Fecioara s-a născut ca orice om, cu păcatul originar, de care a fost curățită în momentul zămislirii Mântuitorului.

Sfânta Maria a fost fecioară înainte de naștere, în naștere și după naștere, adică pururea-fecioară, taină arătată proorocului Iezechiel încă din Vechiul Testament: „*Poarta aceasta va fi închisă, nu se va deschide și nimeni nu va intra prin ea, căci Domnul Dumnezeu lui Israel a intrat prin ea*” Iezechiel 44.1-2

Neînțelegând însă cuvintele Scripturii, penticostalii afirmă că Sfânta Fecioară ar fi avut și alți fii după nașterea Mântuitorului, și că Iisus Hristos nu ar fi singurul ei născut: „Și nu a cunoscut-o pe ea până ce a născut pe Fiul său, Cel Întâi Născut și a chemat numele lui Iisus” ^{Mat. 1.25}

Trebuie să înțelegem în primul rând limbajul Scripturii pe dinlăuntru, prin tâlcuirile Părinților Bisericii.

Sfântul evanghelist Matei, trăind în mediul iudaic, folosește expresiile după sensul lor din limbajul vremii. Prin cuvintele „și n-a cunoscut-o pe ea”, arată mai întâi că Sfânta Fecioară a zămislit și a născut pe Iisus Hristos nu în urma unei legături trupești, ci prin lucrarea mai presus de fire a Sfântului Duh, de aceea Maria este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu și Pururea fecioară.

După sensul vremii, conjuncția „până când”, indică o acțiune nelimitată în timp, de stare permanentă și durabilă, care nu se va schimba, fiind echivalentă cu „niciodată” sau „în veșnicie”, după cum este folosită cu acest sens și în alte texte biblice (II Regi 6.23; Facere 8.7; I Mac. 5.54; Matei 28.20; I Tes. 4.17). Asemănător, „până la” nu însemnează o schimbare de situație, ci este o urmare neîntreruptă a stării de mai înainte: „Și iată Eu sânt cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacurilor” ^{Matei 28.20} Oare Hristos după sfârșitul veacurilor nu va mai fi cu noi? Bineînțeles că nu, ci va fi cu noi pururea.

„Dar iudeii n-au crezut despre el că era orb și a văzut, până ce n-au chemat pe părinții celui ce vedea” ^{Ioan 9.18} Și aici, „până ce” nu însemnează că după ce au venit părinții orbului, iudeii au crezut, ci arată că și după aceea au continuat să nu creadă. „Până ce voi veni eu, ia aminte la citit, la îndemnat, la învățatură” ^{I Tim. 4.13} Și aici, „până ce” însemnează o situație neîntreruptă, fără schimbare.

„Sezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrășmașii Tăi așternut picioarelor Tale...”^{Evr. 1.13} Și aici, „până ce” nu însemnează o schimbare a situației, ci dimpotrivă, că dintotdeauna Fiul va șede de-a dreapta Tatălui. Aceeași tâlcuire o dau Părinții Bisericii și lui „până ce a născut”, adică Iosif niciodată nu s-a apropiat de Fecioara. De aceea, Biserica cu dreptate o numește *pururea Fecioară*.

De asemenea, pentecostalii răstălmăcesc și sintagma „întâi născut” și susțin că aceasta însemnează că Maria a mai avut și alți fii. A înțelege Scriptura și a o traduce după rațiunile moderne înseamnă secularizare.

În Israel, „întâi născut” se numea tot copilul de parte bărbătească care se naștea întâi, fie că mai urma vreo naștere, fie că nu. Însuși Dumnezeu, vorbind către Fiul Său, zice: „Și iarăși când aduce în lume pe cel Întâi Născut”^{Evrei 1.6} Ce însemnează aceasta, că Dumnezeu a mai avut și alt fiu? Nu, căci Hristos este Unul Născut, Fiul Tatălui. Aceeași denumire este folosită și pentru întregul Israel în calitatea sa de unicul sau singurul popor ales de Dumnezeu (Ies. 14.22). Așadar, susținerea ereticilor că au urmat și alți fii este netemeinică.

Un alt argument al ereticilor este numirea de „frații lui Iisus”, pe care o găsim în Evanghelie: „Cineva i-a zis Lui: *Iată, mama Ta și frații Tăi stau, afară, căutând să-Ți vorbească*”^{Matei 12.47}

În Evanghelii mai sânt pomeniți patru „frați” (Iacov, Iosif, Simon și Iuda) și de asemenea surori ale lui Iisus, cel puțin trei la număr, după cum se înțelege din cuvintele: „și surorile Lui, nu sânt ele toate cu noi?”^{Matei 13.56}

Să nu uităm că evangheliștii arată faptele potrivit cu limbajul, cunoștința și înțelegerea oamenilor de atunci. Prin termenul ebraic de „ach” (frate) Scriptura denumește și alte rude mai apropiate sau mai îndepărtate, fie nepoți (Facere 13.8; 14.14-16; Facere 11.27), nepoți de văr sau veri primari

(Lev. 10.1,4; I Paral. 23.21-22). Frați sânt numiți și cei de același neam (Ieș. 2.11), cei din aceeași seminție (Num. 8.26, 16.10; II Regi 19.12), din aceeași familie (Num. 3.1; I Regi 20.29), din aceeași localitate (Facere 19.7) sau cei de aceeași profesie (Lev. 21.10). În Vechiul Testament, ajunși în Valea Sodomei, Avraam și Lot s-au despărțit. Acolo Avraam îl numește pe Lot „frate”, deși Lot îi era nepot de frate.

Nicăieri în Evanghelie nu se spune că așa-numiții „frați” ai lui Iisus erau socotiți copii ai maicii Sale, Maria. Din nici un text biblic nu rezultă că „frații și surorile Domnului” ar fi fost frați buni, după mamă sau tată, cu Mântuitorul.

În Sfintele Evanghelii, mama fraților Domnului este denumită o altă Marie, mama lui Iacov și a lui Iosif (Matei, 27.56; Marcu 15.40), mama lui Iacov și a Salomeii (Marcu, 16.1), mama lui Iosi (Marcu 15.47), sau cealaltă Marie (Matei 27.61, 28.1). Sfântul apostol Ioan ține să arate această deosebire, atunci când lângă crucea lui Iisus se afla „*mama Lui, și sora mamei Lui, Maria lui Cleopa, și Maria Magdalena*”

Ioan 19.25 După Predania bisericească, Cleopa a fost fratele lui Iosif, logodnicul Sfintei Fecioare, astfel că Maria, mama „fraților” Domnului, este cumnată cu Sfânta Fecioară, iar frații Domnului sânt veri primari cu Iisus Hristos, în nici un caz frați buni sau fii după trup ai Sfintei Fecioare.

Iisus la vârsta de 12 ani merge cu Iosif la templul lui Solomon din Ierusalim. Dacă Fecioara era femeia lui Iosif, nu trebuia ca în acești doisprezece ani să fi făcut și alți copii? De ce atunci, la sărbătoare, merg la templu numai Iosif, Fecioara și Iisus? Unde se aflau ceilalți copii, care trebuiau să fie mai mici decât Iisus? Când Iisus, mai târziu, s-a pierdut în templu, ce a zis Fecioara: „*Fiule, de ce ne-ai făcut aceasta? Iată tatăl Tău și eu Te-am căutat îngrijorați*” Luca 2.48

O altă mărturie este Răstignirea, când jos, lângă Cruce, se află ucenicul și Maica Domnului. În ceasul acela, Iisus zice: „*Deci, Iisus, văzând pe Mama Sa și pe ucenicul pe care îl iubea stând alături, a zis Mamei Sale: Femeie, iată fiul tău! Apoi a zis ucenicului: Iată mama ta. Și din acel ceas, ucenicul a luat-o la sine*” ^{Ioan 19.26} Dacă Iisus avea și alți frați, nu trebuia, în chip firesc, să-și încredințeze Maica și celorlalți frați, nu numai lui Ioan?

Avem doi apostoli numiți frați ai Domnului, pe Iacov și pe Iuda. Ce zic acești doi despre ei înșiși? Iacov scrie: „*Iacov, rob al lui Dumnezeu și Domnului Iisus Hristos*” ^{Iacov 1.1} Iuda scrie: „*Iuda, rob al lui Iisus Hristos și frate al lui Iacov*” ^{Iuda 1.1} Amândoi numesc pe Iisus Domn și pe ei înșiși robi ai lui Iisus Hristos. Și, ceea ce este mai însemnat, Iuda se numește pe sine frate al lui Iacov și nu frate al Domnului.

În chip minunat, Scriptura este cea care ne învață cum să o numim pe Fecioara Maria: „*Și s-a umplut de Duh Sfânt Elisabeta și a strigat cu mare glas și a zis: Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelei tale. Și de unde mie aceasta, ca să vină la mine Maica Domnului meu?*” ^{Luca 1,41-43}

Iar pentru cei care vor să deosebească adevărul de minciună și credința de necredință, Duhul Sfânt ne lasă prin Fecioara Maria o profeție uimitoare: „*Căci, iată, de-acum mă vor ferici toate neamurile*” ^{Luca 1.49}

Și întrebăm pe toți protestanții: S-a împlinit sau nu această proorocie a Scripturii?

Și într-o adevăr mărturisim că proorocia s-a împlinit în *Biserica cea una întemeiată de Hristos, în Biserica Sfințelor Scripturi, în Biserica cea veșnică și nebiruită, în Biserica păzitoare a „credinței predată sfinților, odată pentru totdeauna”* ^{Iuda 3}, în Biserica cea Ortodoxă.

Adevărata iubire este cea de Adevăr

Născută din dorința de unire a dezbinatelor grupări protestante, Mișcarea ecumenistă de astăzi este o pornire față de care nu trebuie să rămânem nepăsători. În generozitatea lor, ecumeniștii stârnesc valuri de cuvinte sentimentale, în care *iubirea* capătă rolul principal în topirea tuturor obstacolelor, a tuturor diferențelor care dezbină „bisericele” creștine de secole.

În acest context, o *iubire nedezlipită de adevăr* și o *Biserică unică a lui Hristos* ajung să fie mărturisiri ale „*discriminării*” și „*urii*”. Însă invocarea unei iubiri care să înmoaie „*rigiditatea teologică*” a ortodocșilor, sau pretențiile de intercomuniune bazate exclusiv pe „*cele ce ne unesc*”, sânt în realitate invitații la apostazie. Vedem aceasta privind la ortodocșii înaintați pe calea ecumenismului, și care au ajuns deja să facă dovada „*iubirii supreme*”, renunțând la cele ce dezbină sau ofensează pe ceilalți „*creștini*”.

În toate aceste negocieri religioase, Protestantismul nu are ce pierde deoarece a renunțat deja la tot: nu are rădăcină apostolică, nu are Predanie, nu are sfinți și sfințenie, nu are Sfântă Împărtășanie, nu are har și preoție, nu se închină la Sfânta Cruce și hulește pe Maica Domnului, cu ce să „îmbogățească” Ortodoxia? Sau vă puteți închipui o Ortodoxie cu o Liturghie fără Împărtășanie, cu „sfinți” protestanți, cu o Scriptură „adaptată”, sau o Ortodoxie lipsită de Predanie, fără Maica Domnului, fără Cruce, slujbe și Icoane, fără Crez apostolic?

Dacă Ortodoxia ar îmbrățișa „*ceea ce unește*” și ar lepăda „*ceea ce dezbină*”, ar deveni un „*protestantism de rit răsăritean*”, ar însemna să renunțe pe față la cele mântuitoare și de a nu mai fi „*Biserica Dumnezeuului celui viu, stâlp și temelie a adevărului.*” Timotei 3.15 X

CUPRINS

Introducere în sectologie.

Moștenirea lui Luther

p. 5

Neoprotentismul

p. 11

Rătăcirile învățăturilor protestante.

Privire generală

p. 16

Penticostalii sau

„Biserica lui Dumnezeu cea Apostolică”

p. 28

Dizidențe fundamentaliste

p. 40

Ispitele penticostalilor

p. 46

Învățătură comparată.

Îndreptar de mărturisire ortodoxă

p. 50